

Új Város

3.

2006.
március

**XVI. BENEDEK
ELSŐ ENCIKLIKÁJA:
DEUS CARITAS EST**

MELYIK SZERETET?

erosz, agapé, karitás

Az Élet igéje

5 „Aki az igazságot cselekszi”

Egyház

6 Létünk értelme

8 Az Isten szeretet

9 Állam és egyház

Társadalom

10 Egenlődsi, vagy önazonosság

12 Mit kezdünk a fanatizmussal?

Kultúra

14 A Mozart-titok

Életük tanúságával

16 Nincsen tövis rózsá nélkül

Családi műhely

18 Nem volt elvesztegetett idő

19 Hiszel-e a házasságban...

Fatalok

20 A kiteljesedés útja a gazdálkodásban

Óvodától egyetemig

22 Könyvek között...

Megkérdeztük

23 Internetről mindenkinek (3.)

24 A szexualitás csapdájában

25 Orvosi Nobel-díj

Új Város

Közéleti kiadvány – ISSN 0865-0829

A Fokoláre Mozgalom lapja (www.fokolare.hu)

Kiadja: Új Város Alapítvány 1163 Budapest, Ágoston Péter u. 25.

Számlaszám: 11705008-20434836

Felelős kiadó: Tóth Ilona

Szerkesztőségi cím: 1163 Budapest, Kisterenye u. 54.

Telefon: 328-0785. Fax: 403-5400.

E-mail: ujvaros@fokolare.hu.

Felelős szerkesztő: Bartus Sándor

Munkatársak: Aranyi Krisztina, dr. Bakacsi Viktória, Fábián Zsuzsa, Fábi Andrzej, dr. Ferentzi Éva, id. Frivaldszky János, Frivaldszky Márk, Himmer László, Horloványi Emőke, Horváth Viktória, dr. Kiss Imre, Maucha Kristóf, Riehl Zsuzsanna, Smohai Ferenc, Sudár Balázs, Szalai Simkó Hilda, Téglásy Klára, Tóth Judit, Tóth Pál, Varga Krisztina, Vizsolyi László

Nyomdai előkészítés: Roko Art Bt.

Nyomtatás: Kapitális Kft. Debrecen. Felelős vezető: Kapusi József.

TESTVÉRLAPJAINK: Olaszország: **Citta Nuova (CN)**. Amerikai Egyesült Államok: **Living City**. Argentína: **Ciudad nueva**. Ausztrália: **New City**. Belgium: **Nieuwe Stad**. Brazília: **Cidade Nova**. Bulgária: **Nov Svjat**. Cseh Köztársaság: **Nove mesto**. Dánia: **Ny Stad**. Franciaország: **Nouvelle Cité**. Fülöp-szigetek: **New City**. Hollandia: **Nieuwe Stad**. Horvátország: **Novi Svijet**. Japán: **Uno**. Kanada: **Nouvelle Cité**. Kenya: **New City-Nouvelle Cité**. Kína: **San Sing**. Kolumbia: **Ciudad Nueva**. Korea: **Cumul**. Lengyelország: **Nove Miasto**. Libanon: **Cité Nouvelle**. Litvánia: **Naujasis Miestas**. Nagy-Britannia: **New City**. Németország: **Neue Stadt**. Pakisztán: **Hayat**. Portugália: **Cidade nova**. Románia: **Oraş Nou**. Spanyolország: **Ciudad Nueva**. Svédország: **Enad Värld**. Szlovákia: **Nové mesto**. Szlovénia: **Novi svet**. Uruguay: **Ciudad Nueva**. Venezuela: **Ciudad Nueva**.

Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág

Előfizethető a Kiadónál

Éves előfizetési díj 2006-ra: **4000 Ft**. Külföldre: **35 euro**

Támogatói előfizetés: **7000 Ft**.

Címnap: Giuseppe Distefano (CN), **hátlap:** Himmer László

POLITIKA – ISTEN DICSŐSÉGÉRE

Kivel nem fordult még elő, hogy beletörődést, elkeseredettséget vagy éppen dühöt váltott ki belőle egy-egy politikus megnyilvánulása? Különösen is fájdalmas tapasztalat, amikor az általunk becsületesnek, jó szándékúnak tartott politikus vagy párt mond és tesz olyat, amivel nem tudunk azonosulni, sőt egyenesen felháborítónak tartjuk. Erre legtöbbször úgy reagálunk, hogy elutasítjuk, elítéljük a megnyilvánuló politikusot és pártját. Sok-sok csalódás után akár odáig jutunk, hogy egyáltalán nem akarunk hallani, tudomást venni a pártok, politikusok tevékenységéről. „Egyedül hagyjuk” őket, pedig nagy-nagy szükségük lenne ránk! Politizálni ugyanis, csak élő közösség tagjaként lehet! Hisz a politikus az, aki hangot ad a közösség szükségleteinek, szándékainak, és tevékenyen munkálkodik azok megvalósításán. Égető szüksége van tehát a közösségre: az ő érdekében fejt ki munkáját...

Lehetetlen vállalkozás, hogy a politikát, amelytől legtöbbször kiábrándulva elfordulnak, a szeretet törvényei mentén alakítsuk? Ez csak Istennek lehetséges. A politikusnak ezért – ha jól akarja kibontakoztatni a hivatását – engednie kell Öt tevékenykedni, és nem elég a saját erejére támaszkodva küzdeni a céljai megvalósulásáért, a társadalom megújításáért.

A jó szándékú politikusoknak segítenünk kell, hogy úgy tevékenykedhessenek, mint egy élő közösség tagjai: bátorítsuk őket, mondjuk el, mit tartunk jónak a programjukból, és a hibákat hogyan javíthatnák. Csak ettől várhatjuk, hogy munkájukkal jobbá tudják tenni a sorsunkat.

Legszentebb hivatásunk, hogy lehetünk Isten dicsőségére az életünkkel. Együtt.

Frivaldszky Gáspár – Budapest

FELELŐS VISELKEDÉS, VAGY FELHÁBORODÁS?

Felkeltette az érdeklődésemet az Új Város valamelyik régebbi számában „Egyenlőség?” címmel közölt olvasói levél.

Igaznak tartom én is, hogy a nőket nem értékeli női mivoltukban a társadalom, de sokszor a házastársak és a gyerekek sem. Ami az abortuszt, fogamzásgát-

Fehérpataky Balázs

KÖZELEDNEK A VÁLASZTÁSOK

FELMERÜL A KÉRDÉS, politizáljunk-e vagy sem, mi közünk hozzá, lehet-e jól csinálni, szabad-e nem csinálni? Lehet, hogy rajtunk is múlik? Talán egészen hétköznapi dolog és nem csak a pártokhoz, a parlamenthez van köze.

Arisztotelész szerint, az ember „zoon politikon”, politizáló – vagyis társadalmi – lény. Hálás dolog ilyen csattanókat mondani, de attól még lehet igaz. A Periklész korabeli hellén poliszokban még jól látszott: az államot azért találták ki az emberek, hogy közös dolgait hatékonyan intézzék.

Számos modell forog a köztudatban az államról. Többek között van olyan elmélet, mely szerint az állam a nagy újraelosztó, a legnagyobb dicsőségére a fenntartható – de inkább nem fenntartható – gazdasági növekedés és hatékonyság istenének. Ezt leginkább a közgazdászok szeretik.

Erőszakszervezetnek is nevezték, ahol az elnyomó kisebbség tartósan tartja fenn uralmát az elnyomott többség fölött. Ez amolyan osztályharcos, anarchista, megközelítés.

A demokráciában igen látványos lehetőségünk adódik az állam életének alakítására, átalakítására. Nos, legyen most ez a politika. A demokráciát áldjuk és átkozzuk. Persze, mert jó hogy van, de nem működik – mondjuk bosszúsan, amikor akadozni látjuk. Egy biztos: a demokrácia sem hozza el a földi mennyországot, még akkor sem, ha még vannak, akik ma is ezt ígérik. A kigyó régebbi a demokráciánál. Mióta az Édentől

keletre, nyugatra, délre szétszóródtunk, és nem benne élünk, azóta önzés, hatalommal való visszaélés mindig történt. A működő demokrácia sem képes ezeket megszüntetni, de hatásait ellensúlyozni, az igazságossáért küzdeni, igen. Ha működik. De ki fogja működtetni? Magától nem megy?

Úgy tűnik, kell működtetni. Úgy tűnik, magától, vagyis mindig másoktól – csak nekem, nekünk ne kelljen! – nem működik. A demokráciában a népképviselő gyakorlata szerint nem a nép kezében van a hatalom, de a nép rendszeresen ránéz a hatalom körmére. Rajtunk is áll, milyen alaposan és milyen gyakran tesszük ezt. S ha úgy döntünk, lecserélhetjük a hatalmat olyanra, amely szerintünk jobban szolgálja a népet, és kevésbé él vissza helyzetével.

De ehhez fel kell fedoznünk a demokratikus részvételt az egyéni, családi és közösségi életünkben, mind pedig a munkánk kapcsán. Nem kell mindenkinek belépnie valamilyen politikai pártba vagy szervezetbe – lehet azt is, persze –, de mindenkinek feladata, hogy kivegye részét a közösség építésében, a saját helyén.

Ma leginkább az állampolgárok részvétele, a mi részvételünk hiányzik. Legfeljebb szurkolunk a politikusoknak – mint a focipályán –, s baráti körben előadjuk nézeteinket.

Van még mit tenni e téren – nem holnap, hanem most, mindjárt. Fontos, hogy azok a politikai pillanatok, melyek áprilisban várnak ránk, ne találjanak minket felkészületlenül vagy közömbösen.

lást illeti, én is hasonlóképpen gondolom. Alapvetőnek tartom azonban azt a jelentős különbséget, ami a két nem érzelmi és értékvilágát jellemzi. Nem hiába teremtette Isten a két nemet egymásnak! Ezek a tulajdonságok nagyon jól kiegészítik egymást, ha nem a férfi mivolt értékrendje alapján igyekszem megítélni a másikat. Saját tapasztalatom szerint a nők sokkal inkább tudnak szeretni, sokkal inkább képesek a saját érdekeiktől eltekinteni. Persze mindkét oldalon vannak kivételek! A gyakorlatban azonban mégis inkább a

nők azok, akik képesek engedni. Ez a helyzet munkahelyemre emlékeztet, ahol egy nőkből álló csoport sokszor végez el olyan munkát, amely nem lenne kötelessége. A család viszonylatában is előfordul az, hogy a nők azok, akik olyan feladatoknak tesznek eleget, amelyek nem feltétlenül lenne kötelességük, mert „valakinek” a végén mégiscsak meg kell csinálni. Erre a nagyvonalúságra meglátásom szerint a férfiak sokkal kevésbé képesek. Addig, amíg ez a helyzet nem változik, nekünk férfiaknak nincs túl sok jogunk bármin is

felháborodni. Nem hiszem, hogy a nők nagy részben azért válnak el, mert „megéri”. Sokkal inkább azért, mert már nem bírják tovább! Orvosként is sok olyan történetet láttam, ahol a férfi saját ötleteitől-érzelmeitől vezérelve halad egy úton, de ez az út korántsem a családi egyetértésből született, hanem sokkal inkább rözsaszín álom, amelyre nem lehet a család életét alapozni. Amikor pedig fel kell vállalni a felelősséget a családjáért, és kimondani, hogy ezen az úton nem lehet tovább haladni, akkor inkább a férfiak azok,

akik arrébb állnak. Ha pedig nem állnak arrébb, akkor felvesznek egyfajta uralkodó magatartást, amikor a férfi csak azért is azt teszi a családi köteléken belül, ami neki tetszik. Ez az, amit a nők egy idő után nem bírnak elviselni – én sem bírnám. Nyilván fordítva is igaz, de nem ez a gyakoribb.

Dr. Sudár Imre – Szombathely

Olvasóink véleményét mindig tiszteltetben tartjuk, s ehhez még egyet is értünk a fenti megállapításokkal. Örök kérdés, hogy lehet a férfi-nő kapcsolatot új módon megélni? Chiara Lubich szerint „a hiteles evangéliumi szeretettel. Így valósul meg az egyenlőség, vagyis, hogy senki nem nyomja el a másikat, és a nőt éppúgy meg fogják becsülni, mint a férfit. S ha ez nincs így, az azt jelenti, hogy nem élünk keresztény módon, mert csak úgy válhatunk olyanná, amiről Szent Pál ezt mondta: nincs se férfi, se nő. Mert mindannyian Krisztussá váltak.” (Ahol az élet lángja fellobban c. könyvből - Új Város) Mi is szeretnénk köszönteni a nőket, és Isten szolgájával, II. János Pál pápával együtt hálát adni „az összes, és minden egyes nőnek: az édesanyáknak, nővéreknek, és húgoknak, a feleségeknek, az Istennek szentelteknek, azoknak, akik ingyenes szeretetére annyi, de annyi emberfia vár. A nőknek, akik az emberiség mécsesei a családokban; azoknak, akik elkötelezetten dolgoznak szakmájukban; azoknak, akik gyakran nagy társadalmi felelősséget hordoznak... Végül minden nőnek, aki csak Isten szívéből érkezett nőiessége teljes szépségével és ragyogó gazdagságával”.

ALTERNATÍV ÉLETMÓDÚ SZOMSZÉDOK

Soklakásos épületben lakunk. A házban egyre többen laknak családok helyett változó létszámú, vagyis összetételben együtt élő, alternatív életmódú fiatalok. Életmódjukhoz a hangos éjszakai élet is hozzátartozik.

Fél éve nagy buli volt a szomszédokban, éjfél felé átmentem. Nem nagyon ígértek semmit, s azt be is tartották. Három óra felé kihívtam a rendőrséget, mire csend lett, s az is maradt azóta is. Illetve, minap megint hallok a dübörgést, s nagy volt a hangoskodás, ajtócsapkodás is. Most nem mentem át, csak kopogtam, mire elhallgatott a dübörgés, de a többi zaj maradt. Gondolkodtam, hogy mit tegyek. Jó ideje Chiara arra figyelmeztet, hogy Isten akarata, az Ő hangjára összpontosítsunk a jelen pillanatban. Most ez a hang határozottan mondta, hogy több lépést ne tegyek. Másnap reggel minden lakó egy szórólapot talált a levélszekrényében – de a kerület minden levélszekrényében is –, amiben egy politikus a házi csend megőrzéséről írt, benne részletesen elemelve az ilyen éjszakai lármázások közösségellenes voltát. Úgy éreztem, most Isten lépett helyettem ezzel a váratlan szórólappal.

F. János

SZEMÉLYESEN FIZETTEM ÉRTE

Tizennyolc évesen beiratkoztam a Dublini Katolikus Egyetem történelem és politika fakultására. Első évesként beléptem a szocialista pártba, de hamar kiábrándultam: mindig csak megosztottságot és gyűlöletet találtam, nem pedig az igazságot. Hogyan lehet megosztottság, ha itt van az igazság?

Egy unokahúgom ismerttetett meg a dublini „életigés csoporttal”. 1973-at írtak, a mozgalom kezdeti éveit ezek Írországból. Aznap, amikor elmentem a találkozójukra, mindjárt az elején kijelentettem, hogy nem kívánok közéjük tartozni, csak azért jöttem, hogy hallgassak és figyeljek. Abban a hónapban ez volt a kiszemelt igé: „Amit egynek is tettetek a legkisebbek közül, nekem tettétek”. Megütköztem, hogy a jelenlévők mennyire komolyan hisznek abban, hogy ha élük az Evangélium ígését, akkor attól meg tud változni a világ.

Másnap reggel, az egyetemre menet, ott álltam a villamos megállóban. Arra jött egy három vagy négy évesnek látszó kislány egy tejesüveggel. Ahogy átszaladt az úton, az üveg kicsúszott a kezéből és széttört az úttesten. A kislány fájdalmas zokogásban tört ki.

Megérkezett a villamosom, de nekem a tegnapi mondat jutott az eszembe: „Amit egynek tesztek a legkisebbek közül...” és átszaladtam a kislányhoz a túloldalra. Próbáltam megvigasztalni, letörölni a könnyeit, és visszamentünk a boltba, ahol vettem neki egy másik üveg tejet.

Ez döntő pillanat volt. Valami „felébredt” bennem, és tétlen megfigyelő pozícióból átmentem aktívba. Megpróbáltam azt tenni, amit Jézus tennie a helyemben. Ez felnyitotta a szememet, hogy meglássam Jézust minden testvéremben és magamban. Aznap este gyalog kellett hazamennem, mert a pénzem a tejre költöttem. Így értettem meg azt is, hogy ha úgy akarok szeretni, mint Jézus, nekem is személyesen kell fizetnem érte.

Ita Lyng

„AKI AZ IGAZSÁGOT CSELEKSZI...”

Chiara Lubich

„Cselekedni” az igazságot? Az igazságot az ember vagy megtudja, vagy elmondja... Jézus szerint azonban az ember az igazságot „teszi”. Meglepő, amit mond.

Nikodémus, a főtanács egyik rabbija is meglepődött. Azért ment Jézushoz, hogy megkérdezze tőle, hogyan lehet bejutni Isten országába. Erre azt a választ kapta, hogy újjá kell születnie, vagyis be kell fogadnia az új életet, amit Jézus hozott a földre. Hagynia kell, hogy teljesen Isten fiává alakuljon belülről, és így belépjen az Ő világába. Az üdvösséget nem az ember harcolja ki magának: olyan ajándék, amit a mennyországból kapunk.

Nikodémus, aki az éj sötétjében ment el Jézushoz, megvilágosodva távozott.

Horacio Comde

tassuk fel a világosságot: „az emberek előtt, hogy lássák jótetteiteket és magasztalják mennyei Atyátokat”⁶.

A hiteles élet ékesszólóbb minden beszédnél. A gyerekek következetességet kérnek szüleiktől: tartsanak össze, erősítsék a családi harmóniát. Az állampolgárok következetességet várnak a politikusoktól, akiket megválasztottak: legyenek hűek a megállapodás szerinti programhoz, szenteljék magukat a közjónak, kezeljék becsületesen az anyagi javakat. A diákok következetes oktatást és nevelést igényelnek a tanároktól. Tisztességet és hozzáértést szokás elvárni a kereskedőktől, a munkásoktól, a szakemberektől...

A társadalom azzal is épül, ha tanúságot teszünk ideáljaink és hétköznapi választásaink összhangjáról.

Tapasztalták ezt olyan emberek is, mint például Nelson Mandela, aki hűségese tudott maradni elkötelezettségéhez az egyenlőség iránt, amiért hosszú, sötét börtönökkel fizetett, majd kormányfőként országa vezetőjévé választották; vagy Martin Luther King, aki következetességéért az életével fizetett.

Ez az életige arra hív, hogy az igazság szerint cselekedjünk, az evangéliumnak megfelelően. Azt kéri tőlünk, hogy váltsuk valóra Isten ígétjét, ne csak hallgassuk.¹ Az egyik egyházatyja, Hiláriusz, Poitiers püspöke is ezt mondja: „Istennek egyetlen ígéje sincs, amelyet ne kellene valóra váltani, mert mindaz, ami kimondatott, a megvalósulás igényét hordozza magában. Isten szava kinyilatkoztatás.”²

A hit és az erkölcsi magatartás szoros kapcsolatban állnak egymással.

Ha Jézusban a fény, az élet és a tevékeny szeretet egy és ugyanaz – amint ez a Nikodémushoz intézett tömör beszédből egyértelműen kiderül –, akkor nem lehet ez másként azoknál sem, akik befogadják Őt, akik benne Isten fiává lesznek. „Aki engedelmeskedik az Úrnak, és ennek megvalósításaként a Szentírást követi, teljesen a Mester képmására alakul: eljut oda, hogy megtestesült Igéként éljen”³ – írja egy másik egyházatyja, Alexandriai Kelemen.

Azoktól is ugyanez a következetesség várható el, akiknek nincs különösebb vallásos hitük. A lelkiismeretük által diktált legmélyebb meggyőződés ugyanis igényli, hogy megvalósítsák az igazságot.

A megélt igazság gyümölcse, hogy eljutunk a világosságra, „befogadjuk” Krisztust. Jézus megígérte: „Aki szeret engem... annak kinyilatkoztatom magam.”⁴ Ő az „igazi világosság”⁵.

A megélt igazság gyümölcsözik a tanúságtételen keresztül is, abban a társadalomban, ahol élünk. Jézus erről is beszélt, amikor arra hívott, hogy ragyog-

„Aki
az igazságot
cselekszi,
a világosságra
megy.”
(Jn 3,21)

Ez a tapasztalata sok-sok embernek, akinek választásai nem kevésbé hitelesek, még ha számunkra ismeretlenek is. Többek között erről szól annak a vállalkozónak az esete, akinek cégétől csúszópénzt kértek cserébe az új megrendelésekért. Ő viszont nem akart engedni elveiből. Fájdalmas, de határozott döntést hozott, tudva, hogy elveszíti bevételének nagy részét, ha becsületes marad. Valóban ez történt: a termékeit forgalmazó üzletlánc visszavonta megrendeléseit, a csőd szélére juttatva ezzel a vállalkozást. Néhány hónap elteltével viszont kénytelen volt visszakozni az üzletlánc: a vásárlók tiltakoztak, mert ennek a cégnek a termékeit nem találták az üzletekben...

A hiteles élet elnyerte jutalmát.

Chiara Lubich

¹ vö. Jak 1,22

² Tract. In Psalmum, 13, 1: PL 9, 295

³ ALEXANDRIAI KELEMEN, Stromatum, VII, 16, in PG 9, 539C

⁴ Jn 14,21

⁵ vö. Jn 1,8-13

⁶ Mt 5,14-16

EGY PÁPA ELSŐ ENCIKLIKÁJA azokat a programterveket és alapgondolatokat tartalmazza, amik őt leginkább foglalkoztatják.

XVI. Benedek az újszövetségi kinyilatkoztatás legszebb szavaival akarta elmondani a mai világnak, hogy ki Jézus Krisztus Istene, és kik vagyunk mi.

Nem akar csalódást okozni a világnak, mely, úgy tűnik, hogy felfigyel Péter utódjának a mondanójára és tanítására. Az emberi lét értelméről szól, ahogy kifejeződik Isten nevében és természetében, és így az emberi személy rendeltetésében is, akit saját képére és hasonlatosságára teremtett. A pápai dokumentum első, összefoglaló sorai magukért beszélnek: „Az Isten szeretet, és aki megmarad a szeretetben, Istenben marad és Isten őbenne” (1Jn 4,16). Szent János apostol első levelének igéi egyedülálló világossággal fejezik ki a keresztény hit lényegét: a keresztény istenképet, és ugyanígy az ebből adódó emberképet, az ember küldetését. Még ugyanebben a versben János felmutatja a keresztény lét foglatát: „Megismertük a szeretetet, amellyel Isten szeret bennünket, és mi hittünk a szeretetnek” (1. pont).

Az apostol Szent János igéi ezek saját közösségéhez, hogy átadja kora kultúrájának; másrészt az egyház kimondott igéi ezek a mai világnak, az új evangelizáció meghirdetése a posztmodern társadalomban.

Ez a meghirdetés és tanúságtétel a megfeszített Krisztus átszúrt szívének szemléléséből fakad.

Egy teológus-lelkipásztor megérzésével mutat rá a pápa erre az Istenre, aki szeretetével a természet és a kultúra felé fordul. Az emberi természet felé, az ember felé, hiszen a létebe, testébe és lelkébe bele van írva a szeretet. A mai kultúra felé, mely túlzottan magasztalja a szeretetet – legalábbis annak egyes megnyilvánulásait –, miközben profanizálja és meg is csúfolja.

Emlékeztet a latin költőre, Vergiliusra, akinél emberi szinten is mindent legyőz a szerelem; és ez szinte előhang és meghívás Isten és az ember igazi természetének megismerésére.

Ebben az elmélkedésben, melyet maga a pápa nevezett filozofikusnak, megvilágítja a szeretet értelmét emberi gyökereiből kiindulva. Mindezt az Ószövetség kinyilatkoztatásával összefüggésben, mely felbonthatatlanul egyesíti az Isten és a felebarát szeretetét. A kereszténység számára a megtestesült Isten, Jézus fejezi ki saját hús-vér létében az igazi, isteni, megtestesült szeretetet, Isten szeretet-megnyilatkozásának (agapéjének) csúcsát. Ennek az alászálló és ingyenes szeretetnek a mélységes kifejeződése: Jézus áldozata. Kereszthalálában beteljesíti Istennek saját magával szembefordulását, azért hogy az embert felemelje és megváltsa. A szeretetnek ez a legradikálisabb formája. A Krisztus átszúrt oldalára irányuló tekintet, amiről János beszél (vö. 1Jn 19,37), megérti az enciklika kiindulópontját: Isten a szeretet (1Jn 4,8). Egy ilyen ál-

dozatban lehet csak szemlélni ezt az igazságot. És hogy mi a szeretet, azt innen kiindulva lehet meghatározni. Krisztus átszúrt oldalára tekintve találja meg életének és szeretetének útját a keresztény.

Száma Krisztus kínhalt válláló szeretete a keresztén nem csupán szép prédikáció. Eledellé lesz Isten megtestesült szeretete, hogy az Isten szeretetét megkoronázó tökéletes megemlékezés titkában táplálja a szeretet igazi természetét. A pápa, miután felidézi a pogány filozófusok vágyát, hogy az értelemmel a logos-szal, vagyis Isten bölcsességével, szavával táplálkozzanak, emlékeztet a keresztény embert érő megelégedésre. Mert itt arra kap meghí-

A pápa a klasszikusok és a filozófusok szenvedélyes kutatásának közvetítője a világ felé, melynek van ösztönös fogalma a szeretetről, amit gyakran mégiscsak leértékel. Nem hallgatja el az erosz áttörő erejét, amit a mai kultúrában azonosítanak a szeretettel, ezért állítja előtérbe az isteni agapé átalakító erejét. Ezt a lehajoló, megtisztító és felemelő szeretetet, mely egyesít, szolidaritást tesz, és képes az eroszt is magával ragadni az Isten és a felebarát iránti ajándékozó, szenvedélyes szeretetbe.

XVI. Benedek meglepő módon idézi az egyik, Istenben kételkedő és tagadó filozófust: Friedrich Nietzschét. Vele ellentétben állítja, hogy az egyház nem mérgezte meg a szeretetet.

vást, hogy az Eucharishtiában Isten testével táplálkozzon, az új szövetség kenyérében és vérében rejlő titokkal, az áldozattal, a megtestesült szeretettel, ami magát eledellé és kommunióvá teszi. Ezzel lépünk be az önjándékozó szeretet dinamizmusába.

Az erkölcsöt és a szeretetet magában egyesítő, önjándékozó és arra választ adó szeretetről van szó. A felebarát iránti társadalmi elkötelezettséggel járó szeretetről.

Magában a kultuszban, az eucharisztikus közösségben benne van, hogy szeretve vagyunk, azután mi is szeretünk.

Nem volna teljes az Eucharisztia, ha nem válna konkrét szeretetté.

A kölcsönös szeretet – a szeretet „parancsa” – csak azért válik lehetségessé, mert nemcsak követelmény. Igen, „parancsba lehet adni” a szeretetet, de azért, mert előtte már részesültünk a szeretet ajándékában (13. pont). A keresztény Krisztusból táplálkozik, és Isten szeretetének tanúságtevője a világban.

Ezzel a fentről kapott, magával ragadó, ajándékká váló szeretetkép-

pel, a pápa egyben felvázolja az egyház alapvető vonásait is. Az egyház, a nevében is, és a léteben is, annak szeretetnek a kifejeződése a világ iránt, mely a szentháromságos Is-

„Ebben az enciklikában a szeretet fogalmát szeretném megmutatni, annak különböző dimenzióiban. A szeretet, amiről oly sok szó esik a világban, ma igen távolinak tűnik a keresztény caritas gondolatától. Meg akarom mutatni, hogy ugyanannak a mozgásnak a különböző dimenzióiról van szó. Az eros, a férfi és nő közötti szeretetnek ez az ajándéka ugyanúgy a Teremtő jóságából fakad, mint az a szeretet, amely a másik kedvéért lemond önmagáról. Az eros agapévé válik, ha az emberek igazán szeretik egymást, és nem csak önmagukat és saját kielégülésüket keresik, hanem mindenekelőtt a másik javát. Ez az eros a megvilágosodás és az elmélyülés útján caritasszá válik, s kitárul a család felé, a társadalom családja felé, az egyház és az emberiség családja felé.”

tenben, a keresztre feszített Krisztusban nyilatkoztatja ki magát. Ez lesz a világ átformálására képes önjátadás törvénye.

Az enciklika második fele az egyházat úgy állítja elénk, mint a szentháromságos Isten agapéjának és szeretetközösségének a kifejeződését. Az egyház léteben és tetteivel tesz tanúságot a Szeretet-Istenről: a liturgiában ünnepli Őt, hogy megkapja az isteni szeretet ajándékát, a diakóniában pedig hiteles tanúságot tesz róla.

Az egyház valamilyen módon mindenütt arra hivatott, hogy a szeretetben mutassa be és tegyen tanúságot a Szeretet-Istenről, példájával pedig ösztönözzön mindenkit, hogy a társadalmi igazságosságot építse a világban. Közben nem szűnik meg a Krisztus által kinyilatkoztatott és az Isten nevében rejlő újdonságra irányítani a figyelmet: Istenre, aki szeretet, és akinek a képét a szívünkben hordozzuk. Istenre, aki kielégíti boldogság utáni szomjunkat, és betölti a szív mélyéről feltörő vágyat a testiessé után.

Jesús Castellano

*Elefántcsont plakett az V. századból (?).
Szent Péter és Pál apostolok –
az agapé-szeretet
szimbóluma.*

AZ ISTEN SZERETET

Isten ma ezt az Igét akarja nekünk mondani.
Chiara Lubich gondolatai XVI. Benedek pápa első enciklikájáról.

AZ ISTEN SZERETET.” Mekkora hála tölt el XVI. Benedek iránt, amióta csak bejelentette a címét első enciklikájának! Reményt gyújtott bennünk a nagy hír: Isten a szeretet. „A szeretet”, ha visszaadjuk „eredeti ragyogását”, kiterjed és nem ér véget, mintha az ember követ dobna a vízbe, s egyre táguló körök keletkeznek. A média felfigyelt már a bemutatás előtt, és azóta még inkább ezt láttatja.

„Az Isten szeretet”, minden bizonnyal ez az Ige az, amit Jézus az új évezredben, ma el akar nekünk mondani.

Igen, a szeretet bele van írva az egyház természetébe, a pápa szerint. Gazdag történelmének örökségéhez a Lélek által támasztott új karizmák járultak az utóbbi évtizedekben. Szájáról szájra továbbadva, és tanúságtétellel megerősítve: „Az Isten szeretet! Isten úgy szeret téged, ahogy vagy” tanítása emberek millióinak alakította át az életét. Számunkra olyan fény volt, amely a történelem legsötétebb óráján ragyogott fel: a II. világháború alatt. Ez a fény megvilágította az egész evangéliumot, miközben felfedeztette velünk, hogy Jézus nem félt a szeretet szót kiejteni. Mi több, megértettük, hogy lényege a tanításának pontosan a szeretet, és ez a „világegyetemet mozgató eredeti teremtvő erő”, ez mozgatja valóban a mi személyes kis történelmünket – éppúgy, mint a világ nagy történelmét.

Biztos vagyok abban, hogy a pápa enciklikája spontán visszhangra talál az egész egyházban, s azon túl is: ha a szeretet szellemében élni nem csupán arra korlátozódik, hogy konkrétan megsegítjük felebarátunkat, hanem készlet arra, hogy „közvetítsük a többi embernek Isten szeretetét, amelyet kaptunk mi

magunk is”. Ekkor jelenik meg ennek a szeretetnek a gazdagsága, és ezt gyakran hősiiesen élik meg az emberek, csendben, a család ölén, a parlamentben és a gyárban, az egyetemen és a külvárosban, a világ legelnyomottabb területein, s azok között, akik magának az Istenembernek az arcát viselik az arcukon, amikor felkiált az Atyától elhagyatva.

Így „valamiféleképpen az élő Isten lesz láthatóvá”, az ő cselekvésmódja a mi korunkban, ahogy XVI. Benedek pápa kívánta.

Az pedig, akiben pedig újra felfedeztük, hogy Ő a Szeretet: Isten magához vonzza a világot.

Chiara Lubich

ÁLLAM ÉS EGYHÁZ

A magyarországi parlamenti választások közeledtével élesebben vetődik fel az állam és egyházak közötti viszony kérdése. A kereszténység hosszú évszázadok során számtalan tapasztalatra tett szert a világi hatalommal való kapcsolatában. A II. vatikáni zsinat *Gaudium et spes* lelkipásztori konstitúciója szól az egyház szerepéről a mai világban a katolikus Egyház tanítása szerint, és a keresztények viszonyáról a politikához. Erről, az alig egyéves pápasága alatt, a Szentatya is több alkalommal beszélt.

AZ ÁLLAM ÉS AZ EGYHÁZ kapcsolatával sokat foglalkozik a sajtó. Néhány megnyilatkozásából mintha még az ezernyolcszázadok klerikalizmusának és laicizmusának hangvétele csendülne ki.

2005. június 24-én Ratzinger pápa felkereste *Ciampi* olasz köztársasági elnököt. XVI. Benedek beszédében

egyszerű és világos szavakkal foglalta össze a II. vatikáni zsinaton kialakított katolikus álláspontot. Szó szerint idézve a zsinati dokumentumot, megállapította: „A politikai közösség és az Egyház a maguk területén függetlenek egymástól és autonómiájuk van. Mind a kettő ugyanazoknak az embereknek a személyes és társadalmi hivatását szolgálja, bár más-más címen.” (*Gaudium et spes*, 76).

A pápa megerősítette az állam világi voltáról szóló katolikus álláspontot. E szerint teljesen jogosnak ismerjük el az állam laikus voltát, mely lehetővé teszi, hogy a világi hatalom saját törvényszerűségei szerint működjék, anélkül azonban, hogy kizár-

ná az olyan erkölcsi szempontokat, melyek az alapjukat végső soron a vallásban találják meg. A világi hatáskör autonómiája nem zárja ki, hogy bensőséges összhangban legyen azzal a magasabb követelménnyel, amely az ember teljességét és örök küldetését tartja szem előtt.

A keresztény felfogás szerint erkölcsi alapokra épül minden világi hatalom – mindaz, amit a történelem folyamán létrehozunk (társadalom, politika). És ezt mindannyian felfedezhetjük, egyszerűen emberségünk alapján: nem kell hívőnek lenni, hogy meg tudjuk különböztetni a jót a rossztól, hogy meg tudjuk szervezni a civil társadalmat, és munkálkodjunk egy olyan állam megteremtésén, ami szem előtt tartja a közjót.

A hívő eközben azt is tudja, hogy a világi hatalom – melynek elfogadja autonómiáját – olyan vezérelvekre épül, melyek végső alapja a hit. Ez nem kissebbíti a természetes alapot, nem szünteti meg a természetes érvelést, inkább megerősíti. A társadalom és az állam javán fáradozó hívő így egyszerre engedelmeskedik az állam törvényeinek és a vallás tanításának, előírásainak.

Sőt, az ilyen embert a hit szíársága még inkább arra ösztönzi, hogy a közjóért dolgozzon a polgári életben.

A lelkipásztor *Martin Luther King* a Bibliából élt, de a feketék polgárjogaiért küzdött. *Robert Schuman* (akinek a boldoggáavatási pere már folyamatban van) vallásos emberként hitt az egyetemes testvériségben, de Európa tartós békéje érdekében a szén és a vas európai unióját szorgalmazta. És tovább lehetne folytatni a személyiségek sorát, akiket hitük és emberségük egyaránt mozgott, akik valami jóért dolgoztak, és ennek érdekében másokhoz az értelem érveivel szóltak, nem pedig a dogmákkal, vagyis a társadalom és a politika nyelvén beszéltek.

A klerikalizmus és a laicizmus éppen az ellenkezőjét éri el, mint amit szeretne: egyaránt az Egyház ellenségei. Egymást erősítve csak eltorzítják a lelkiismeretet.

*Antonio Maria Baggio írásából
összeállította: Vizsolyi László*

EGYENLŐSDI, VAGY ÖNAZONOSSÁG

TAVALY MÁRCIUS első napjaiban, éppen egy éve zárult le az a New York-i konferencia a nők egyenjogúságának előmozdításáról, melyet az ENSZ nők helyzetével foglalkozó bizottsága (Commission on the Status of Women) szervezett. Mivel a pekingi nemzetközi konferencia után tíz évvel került megrendezésre, Peking+10 néven ismerik ezt a konferenciát. Néhány feminista csoport fogalmazványt adott be, s ebben leírták, hogy szerintük a férfi és női nemiség elsősorban nem biológiai, hanem társadalmi, kulturális sajátosság. Ez a különös teória a hatvanas évek feminizmusában gyökerezik, amit erősen meghatározott a marxista osztályharc elmélet, mely szerint a nemek társadalmi osztályt képviseltek. Ahol pedig osztályok vannak, ott Marx értelmezésében egyenlőtlenség áll fenn; a férfi ellenség, az egyenlőséget pedig ki kell harcolni tőle. Eszerint a nő sajátossága és küldetése – beleértve az anyaságot és a családteremtést – alá van rendelve a patriarchális világban a férfi egyleduralmának.

A nőket érő társadalmi egyenlőtlenségek ellen küzdeni kell. Más kérdés azonban a férfi és a nő közti egyenjogúság, egyenlőség és más a különbözőség, ami a nemek önaazonosságában nyilvánul meg. Spanyol testvérünk, a Ciudad nueva írását közöljük.

Természetes, hogy a feminista mozgalom gyakorlatilag minden kultúrában harcol a nőket sújtó társadalmi egyenlőtlenségek és igazságtalanságok ellen, csakhogy összetéveszti valami mással az egyenjogúságot, melynek akadályát a férfi és a női identitás különbözőségében látja. A legszélsőségesebb feministák szerint a nemek közt megjelenő különbségek kényszerűen hatnak a másik nem képviselőjének viselkedésére, lelki világára, érzékenységre, ezért az egyetlen megoldás: eltüntetni a különbözőséget. Kivéve a biológiai természetűeket, mert ezeket nyilvánvalóan lehetetlen megszüntetni.

Ebből a nézőpontból az egyik vagy másik nemi jelleg nem termé-

zettől adott, spontán jelenség, hanem társadalmi meghatározottság. Amire logikusan következik, hogy mivel a család is társadalmi képződmény, és mint ilyen, hordozója az említett osztályok káros jelenlétének egyesek szerint, el kell tehát tüntetni a családot is.

Ilyen nézőpontból a nemiség nem más, mint a természet szeszélye. Ahogy ezt a feminista *Shulamit Firestone* a *Nemiség Dialektikája* című könyvében is írja: „A természetes nemiség szükségképpen emberi érték. Az emberiség viszont elkezdte felülmúlni a természetet; így már nem tekinthetjük jogosnak azt a diszkriminatív rendszert, mely a nemek osztályát természetes eredetére hivatkozva tartja fenn.”

Ebben az összefüggésben kezdték el használni a *dekonstrukció* (lebon-tás) fogalmát, mely azt az oktatási munkát jelenti, ami a hagyományos nemek és a család eltüntetéséhez szükséges. Az Európa Tanács 1995. februárjában tartott konferenciáján, a pekingi konferenciára készülve jelentette ki Vigdis Finnbogadottir izlandi elnök, hogy a kislányok érdeklődését nem a hagyományos női területek felé kell irányítani, nem kell többé előtérbe állítani számukra a feleség- és anyaszerepet, sem a hagyományos női tevékenységeket. A nemi szerepeket nem a pusztán biológiai és pszichológiai adottságok határozzák meg: azok kulturális képződmények.

A kultúra tagadhatatlanul mély hatást gyakorol mindkét nemnek a szerepére, viselkedésére a különböző civilizációkban. Mégis nyilvánvaló, hogy nem minden különbség köszönhető a kultúrának, hiszen számos lélektani és viselkedési sajátosság létezik, ami világosan köthető a biológiaihoz, a természet adta jellegzetességekhez.

Ha egy gyors pillantást vetünk a történelemre, vagy a majdnem elfelejtett jelenkori kulturális kisebbségekre (például a természeti népekre), következtethetünk mindebből a női sajátosságokra. Sok antropológus vélekedése egyezik azzal kapcsol-

latban, hogy az indoeurópai népek megjelenése előtt Európában számos matriarchális kultúra alakult ki. Ezekben a női szerepek feltétlenül elsőbbséget kaptak, habár a hatalomgyakorlás nem mindig volt a kiváltságuk. Az említett kultúrákban megfigyelhető a közösségi lét hangsúlyozása, és úgy tűnik, hogy a kapcsolat, az egység, a béke, a hagyományok, a mágikus és vallásos értékek a női mivolttal vannak összefüggésben. Mialatt a patriarchális kultúrákat inkább az individualizmus, a hódítás, az uralkodás, a racionális-természettudományos gondolkodás, a kezdeményezés és a technikai fejlődés jellemzi.

Az Egyház, a nőről megálmodott képét olyan dokumentumain keresztül mutatja be, mint II. János Pál pápa *Mulieris dignitatem* kezdetű apostoli buzdítása, vagy a férfi és a nő együttműködéséről szóló dokumentum a püspökök közösségének, melyet a Hittani Kongregáció adott ki. Miközben szólnak a nő pszichológiai és lelki sajátosságairól, a kapcsolatáról a másik nemmel, a dokumentumok megerősítik a férfi és a nő azonos méltóságát, azt az egyenlőséget, mely nem semmisíti meg a különbségeket. Mert az emberi létben egyszerre van meg az egység és a különböző-

ség, akárcsak a Szentháromságban. A pápa, amikor a nő természetéről beszél, hangsúlyozza azt a képességet, hogy mennyivel inkább figyel a konkrét személyre, mint a férfi, mennyivel inkább szeret, és ki is fejje a gyermekeihez fűződő rendkívüli kapcsolatában ezt. Habár az anyaság kulcsmotívuma a női identitásnak, ez senkit sem jogosíthat fel arra, hogy a nőt kizárólag a biológiai nemzés érdekének rendelje alá. Kiemeli továbbá, hogy a nő, akárcsak a férfiúi sajátosságok, nem kizárólag a saját nemükre jellemzőek, csak azért, mert világosan és kézenfekvően a saját nemükben jelennek meg.

A pápa Máriát állítja élénk példaképül, amikor kijelenti: Jézus a keresztben Szent János apostolra bízva Édesanyját arra hívja az Egyházat, hogy Máriától a győzelmes szeretet titkát megtanulja. Gyakorlati szükségünk van arra, hogy az egész emberiséget tanítsa a nő a szeretet és az egység nélkülözhetetlen értékeire, a maga adottságaival, természetével, cselekvési módjával. Nekünk ez a feminizmus kell, és erre vár a társadalom is. Ennek kell általánossá válnia úgy, hogy a nők ismét megkapják a méltóságuknak és szerepüknek kijáró teljes tiszteletet.

Inaki Guerrero Ostolaza írása alapján összeállította: Bartus Sándor

„A nő akkor ragadja meg leginkább élete mélységes hivatását, ha elajándékozta önmagát a mindennapi életben. Mert talán jobban látja az embert, mint a férfi, mert ő a szívével lát. Hiszen az embert a különböző ideológiai vagy politikai rendszerektől függetlenül látja. Látja nagyságát és korlátait, megpróbál elébe menni és a segítségére lenni. Ily módon megvalósul az emberiség történelmében a Teremtő alapvető terve, és a hivatások és elhivatottságok sokféleségében szakadatlan megnyilvánul az a – nemcsak fizikai, hanem mindenekelőtt lelki – szépség, mellyel Isten kezdetől fogva megajándékozta az emberi teremtményt, és különösen a nőt.”

II. János Pál pápa levele a nőknek a Nők IV. Világkonferenciája alkalmából (Peking, 1995. szeptember)

MIT KEZDJÜNK A FANATIZMUSSEL?

Mit jelent a fanatizmus, és hogyan lehet küzdeni ellene?
Erre próbál választ adni Amos Oz, a „Peace Now” mozgalom vezetője.

Amos Oz, izraeli író Jeruzsálemben született. E város történelmi kövei misztikusok és véreskezű zsarnokok szellemét idézik. Gyermekkorától fogva nyílt konfliktusok között tanult meg a megoldatlan helyzetekkel együtt élni és – túlélni.

A sivatag peremén épült kibucban sok időt fordított az emberség tanulmányozására, az emberi termé-

szet gyengeségeinek és páratlan gazdagságának a megfigyelésére, amihez a szülőföldje is bőséges anyagot szolgáltatott. Így vált a fanatizmus szakértőjévé. Sikerült feltárnia ennek a furcsa betegségnek a működési mechanizmusait, és útmutatást adni a gyógyításához.

Véleménye szerint napjaink terrorizmusának egyik kiváltó oka a fanatizmus. A terrorizmust, ezt a rendkí-

vül összetett jelenséget nem lehet csupán a gazdagok és szegények közötti szakadék növekedésével megmagyarázni. Ha ez így lenne, akkor a legszegényebb afrikai országok menének öltre a világ leggazdagabb országai közé tartozó olajtermelő arab államokkal. Mégsem ez történik. A terrorizmust a fanatizmus táplálja.

Fanatikus az, aki azt állítja, hogy az igazság, az ő igazsága, az onto-

sabb a saját életénél és mások életénél is. Ha valami rossz, akkor szerintem azt ki kell irtani. Ebben az értelemben a fanatizmus ősbib minden vallásnál, az iszlámnál, a kereszténységnél és a zsidó vallásnál is. E „rosszindulatú gén” az emberi természet rejtett zugaiban fészkel. Valamilyen mértékben minden emberben és mindenütt jelen van.

Néha nevetséges formában találkozunk vele. Például a tisztaság, az egészség, a rend mániákusaiban, a megszállott nemdohányzóban, aki legszívesebben máglyára küldené az összes dohányost, a pacifistában, aki beverné a fejét annak, aki nem úgy gondolkodik, ahogy ő... A fanatizmus lényege abban áll, hogy az ember szeretné megváltoztatni a másikat – állítja Oz. A fanatikus az áldozatkész ember félresikerült karikatúrája: mindenáron ki szeretné gyógyítani a másikat rossz szokásaiból és hamis elképzeléseiből. Annyira a javát akarja, hogy ezért még ölni is hajlandó. Csakhogy kigyógyítson valakit a tévedéséből! A dolog fonákja, hogy Bin Laden is meg akarja tisztítani az iszlámot a nyugati erkölcsi romlástól – legyilkolva másokat.

A fanatikus nem magával, hanem másokkal foglalkozik: mindenáron segíteni akar nekik, hogy olyanná váljanak, amilyennek lenniük kéne! Ha nem tudatosan, akkor ösztönösen ismeri azt a pszichológiai fogást, amivel az önfeláldozó ember a másokban büntudatot ébreszt, és ezzel ellenőrzése és befolyása alá tudja vonni.

A fanatikus nem képes kettőig számolni, az túl sok neki! Csak az egyet ismeri. Nem akarja elfogadni a másikat, aki különbözik tőle. Általában nem felkészületlen vagy tudatlan, hanem az irracionalizmus világában élő szélsőségesen szentimentális valaki.

„**A fanatikus az áldozatkész ember félresikerült karikatúrája: mindenáron ki szeretné gyógyítani a másikat rossz szokásaiból és hamis elképzeléseiből.**”

Ezért van az, hogy szívesebben választja a halált – és ebbe másokat is magával ránt –, mintsem egy olyan világban éljen, mely nem osztozik nézeteiben.

Oz diagnózisa után következzenek az általa javasolt gyógymódok. Első, a nagymamájától tanult készség a kiegyezésre, a kompromisszumra.

Amos Oz író

„Tudatában vagyok, hogy ennek a szónak az európai idealisták – és különösen a fiatalok – körében, erősen negatív kicsengése van. A kompromisszumról sokan úgy vélik, hogy az gerinctelenség, nem lehet őszinte és erkölcsös. A kiegyezés gyanús és tisztességtelen. Az én felfogásom szerint a kompromisszum az élet szinonimája. Ahol élet van, ott egyezkedés is van. A kompromisszum ellentéte a fanatizmus, a halál.”

A kiegyezés mindig fájdalommal jár: mindenkinek le kell mondania valamiről, el kell veszítenie valamit. Ez azonban elengedhetetlen ahhoz, hogy elkerüljük az önpusztítást. Sajnálatos módon igen elterjedt az az európai nézet, miszerint minden konfliktus a meg nem értésből, a párbeszéd hiányából fakad. Tényleg, néhány összetűzőzésnek ez az oka, és az segít, ha mélyebben megismerjük egymást. De ez nem mindig van így! Az esetek jó részében az ilyen tragikus konfliktus megoldása nem attól függ, hogy az érintettek mit akarnak. Mélyebbre nyúlunk a gyökerei, és igen szövevényesek. Sokszor tökéletesen átlátható a probléma, a kiváltó ok; ennek ellenére mégsem tűnik megoldhatónak.

Az ilyen keserű helyzetek hősie nagylelkűséget kívánnak, és erre nem mindenki képes. Mégis igyekeznünk kell túlélni. Oz szerint jobb kompromisszumot kötni, mint belefásulni; törekedni kell a

lehető legméltányosabb egyezségre, megőrizve az emberi méltóságot és az igazságosságot. Ez néha azt jelenti, hogy egy időre felhúzzuk a sorompót: még mindig jobb szemet hunyni, mint megöletni magunkat. Mindig van remény, hogy a felszültségek idővel oldódnak, és a dolgok új megvilágításba kerülnek. A kompromisszum lelke a tolerancia. Az együttélés olajának is nevezik, mert lehe-

tővé teszi egymás elviselését addig is, amíg nem sikerül eljutni a szeretetre.

Másik gyógyír a fanatizmusra a mértékletesség. A televízió gyakran csak a szélsőséges megnyilvánulásokról számol be, a „hírértékkel” bíró eseményekről: utcán ordító tömegről, robbantásokról és kegyetlenkedésről. Az otthonülőket, a mérsékelteteket is eszi a méreg, de őket nem látni a híradóban. Hogy

nagyobb teret kapjanak ők is, jó volna reményt kelteni az emberekben, és elhessegetni a kétségeket, az olyan hangokat, mint: „úgy sem megyünk semmire”! Csak akkor fognak a mérsékeltek is szóhoz jutni.

Aztán felkerülhet még a receptre: a képzelet. Sokat segít, ha elképzeljük magunkat, ahogy veszekszünk, hangoskodunk, és túlságosan komolyan vesszük egymást. De képzeljük bele magunkat a másik bőrébe is: vajon mit gondolhat, mik az ő nézőpontjai, milyennek látja magát és minket? Akkor is, ha nekünk van igazunk száz százalékgig, és a másik téved, érdemes elgondolkodnunk azon, hogy vajon milyennek lát minket. Mert ez jótékonyan hat, a dolgok viszonylagossá válnak: észrevesszük, hogy létezik a másik; talán mégsem az a megoldás, hogy elteszszük láb alól.

Oz utolsó tanácsa: fűszerezzünk humorral mindent. Akinek sikerül magán nevetni, az nehezen válik fanatikussá.

A keresztény ember persze tudatában van annak, hogy a kiegyezés nem a legtökéletesebb megoldás. Más értékekkel együtt – beleértve a demokráciát is – megvan a korlátja: bizonyos esetekben ellenkezhet hitünk alapvető igazságaival. Ha például a többségi szavazás után a keresztény erkölccsel homlokegyenest ellentétes törvény születik, a keresztények nem engedelmeskedhetnek ennek a törvénynek. Tudják, hogy Krisztus és a vértanúk nyomában járva, adódhatnak olyan helyzetek, amikor a hit megőrzése még életünk feláldozásával is járhat. A hétköznapi életben azonban, be kell látnunk, sajnos gyakran megtorpanunk félúton, és nem találkozunk a másikkal, a tőlünk különbözővel. Amikor elbarikádozzuk magunkat néhány abszolútnak kiáltott részigazság mögé, olyankor is, amikor nem kellene. Ilyenkor jó, ha megszívleljük Amos Oz író javaslatait.

*Michele Genisio írása alapján
összeállította: Vizsolyi László*

A MOZART-TITOK

Évfordulók

Mozartot mindenki szereti, lényét azonban továbbra is titok övezi. Kétszázötvenedik életévét töltötte volna be január 27-én, mégis fiatalabb, mint valaha.

MINDENKI ÚGY HISZI, ismeri őt. Salzburg és Bécs őrzi nyomait születésének és halálának, rövid, de eseménydús életének.

Zenetudósok kutatták, és mindenkor szülöttei szeretik, bár nem igazán tudják, miért. Mozart elbűvölő, Mozart mindenkié. Ám ez a csodagyerek, aki idő- vagy térbeli korlátok nélkül adja át magát az egyetemes örömeinek, akár a fény: mindenütt ott van, de megfoghatatlan.

Évekkel ezelőtt, életem egy nehéz pillanatában döbbsentem rá először, hogy Mozart nem valamiféle rizsporos parókájú XVIII. századi kiváló muzsikusz, hanem az emberi szív biztos kezű, avatott értője. Ugyanez a gondolat járt a fejemben, amikor Salzburgban jártam a temetőben megállva a síroknál, ahol az övéi nyugszanak, de ő nincs ott, ahogy Bécsben, röpke sikereinek színhelyén nincs semmiféle sírja.

Ami van, az a zenéje. Bizonyosságul, hogy egy emberi életből az idő mindent eltöröl, kivéve a szellemet és alkotását. Így történt Mozarttal is, aki zenéjében tovább fürkészi az emberi érzelmek, történések rezdüléseit, olyan természetességgel, ami megör-

zi frissességét, vonzó, látszólagos könnyedségét. Ugyanakkor ez a zene, mely tiszta, magasztos, irigylésre méltó, belső szabadságról tesz tanúságot: nem megy el semmi mellett, de nem mond ítéletet, pedig éles

szemmel látja, mivé lesz az ember, ha természetes vágyait követi. Don Juan című operája egyik jelenetében a törvényeket nem ismerő, önnön hatalmától ittas főszereplő elcsábítja Zerlinát, az ösztöneire hallgató fiatalasszonyt, megígérve neki, hogy megváltoztatja az életét. Sok ember nem is hallja ki kettejük énekének csodálatosan harmóniájából, hogy ez a boldogság alapján mocsaras talajra épül. A Varázsfuvolában meg madáremberré válik az egyik szereplő, Papageno, aki nem akarja legyőzni önmagát, míg a főhős, Tamino kiállja a próbákat, és földöntúli boldogságban lesz része a szerelmével.

A művek témái: a boldogságkeresés például a Figaro házasságában, a Don Giovanniban, a félelem és a felszabadulás, a lelki vágyakozás reménység és szemlélődés közepette, mint a Requiemben és az Ave verumban, melyek röviddel halála előtt keletkeztek. Az ifjúság furfangja a Szóktetés a szerájból című operában; a könnyed hangvétel a különféle hangszerekre írott versenyművekben, ahol a dallam ünnepi ragyogásban mutatkozik, máskor a melankóliát ízeleteti, majd a transzcendensbe emelkedés pillanatai következnek.

Mozart örökké fiatal szelleme egy szimfóniában vagy egy versenyműben megszabadulni látszik mindattól, ami földi, és mégiscsak vonzza őt. Olyan szépségről mesél, amely másutt nem találja meg a formáját, csak önmagában. Olykor ráhagyatkozik egyetlen hangra. Talán éppen ebben áll a varázsa örökifjú zenéjének.

A történelem úgy emlékezik meg róla, mint akinek érdeklődése sok mindenre kiterjedt, és akit sok baj ért. Egész életében küzdenie kellett, hogy ki tudjon bontakozni. A művészet talán hálát ad ezért, mert – amire *Forman* történelmietlen Amadeus-filmje is ráértett – génuszát ez éllette. Messze vagyunk még teljes megértésétől. Minden darabjában ott van lelkének egy árnyalata, de azonnal elillan, ha meg akarják kaparintani. Mozartot még szeretetből sem ragadhatja magához senki.

A szabadság, ami lehetővé tette életében, hogy alkosson és szenvedjen, megvédi. Ezzel a szabadsággal tudott az emberi nemre tekinteni ítélezés nélkül. Nem véletlen tehát, hogy

egyik visszatérő témája – amit még kellően nem értékelnek – éppen a megbocsátás. Nemcsak operáiban, hanem szimfonikus és kamaraműveiben is előfordul, bár ott kevésbé szembevetődően. Talán, ha nem is tudatosul, de épp ez lehet az egyik oka annak, hogy hallgatóságában az oly természetesen Mozart-zene megkönnyebbülést, nyugalmat, olykor kellemes nyugtalanságot kelt. Ki tudja? Zenéjéhez csak mély alázattal közelíthetünk, és kevés egy élet is a megértéséhez.

Sok mindent mondanak róla, például hogy nem egyértelmű. Szemére vetik szabadkőműves kapcsolatát, pedig azt nem mai szemmel kellene nézni, hanem a maga történelmi összefüggéseiben. Mozart számára ez az eszme *Michel Parouty* évekkal ezelőtt magyarul is megjelent könyve szerint a könyörületességet és a testvériséget hangsúlyozza, amit mindenki átél a Varázsfuvola című operát hallgatva.

A Mozart-év magyarországi eseményei között rengeteg jobbnál jobb koncerten vehetünk részt. A szegedi Dómban *Varjasi Gyula* karmester Mozart-miséket vezényel, és Veszprém febrúár elején a Mozart-virrasztásnak adott otthont a megyei könyvtár. Budapesten a Művészetek Palotája január 27–29. között rendezett háromnapos tiszteletadást a mesternek. A Millenárison két operáját is be fogják mutatni. Volt módunk találkozni a mesterrel, de lesz is, élhetünk tehát az ilyen alkalmakkal.

Mivel folyóiratunk csak a képek és az írott szó eszközeivel élhet, fokozza kedvünket az itt következő néhány sor *Szabó Lőrinc* Mozart hallgatása közben című verséből, mely ezzel a híressé lett sorral kezdődik: „Csak a derű óráit számolom”.

„...felsőbajtok: gyógyíts meg, Zene,
te Mindenség, édes üteme
a fájdalomnak, Varázsfuvola,
varázsjáték, te tündér, mámora
hitnek, reménynek: árnycsík a falon
a nagy fényben, s a szívnek nyugalom
s üvegparázként égő sugarak
az élő lomb tengerzöldje alatt,
s bölcsesség...”

Mario Dal Bello–Arany Krisztina

NINCSEN TÖVIS RÓZSA NÉLKÜL

Hortoványi Emőke

Soós Rita fiatalon döntött az önkéntes hivatás mellett. Erőt és tartást kapott, hogy tudjon igent mondani, és nemet is. Ő is él a diognetési mondatból: „Ami a testben a lélek, azok a keresztények a világban”.

DIPLOMA, MEGBECSÜLÉS, esküvő...
Rita, igazi sikertörténet a tiéd?
– Külsőre igen.

Amikor a diplomámat írtam, nagyon erősen dolgozott bennem a nagy újdonság: a közgazdaság tudományát is át tudja itatni az Evangélium szelleme. El is képzeltem az ideális munkahelyet, ahol e szerint tudok élni. És azt is, ahol biztosan nem akarok dolgozni. Egy eredménytelen fél év után tettem fel a kérdést: vajon Isten hová akar helyezni? Arra még álmomban sem gondoltam, hogy az első sikeres állásinterjúm a világ egyik legnagyobb bankjánál lesz.

Boldog voltam, hogy dolgozhatok, ugyanakkor aggódva néztem a jövő elébe. Hamarosan kiderült, nem alaptalanul. Az osztály, ahova becsöppentem meglehetősen ellenségesen fogadott. Egyesek nem értették, miért akarok többet tudni,

mint amit elmondtak nekem. Másoknak nem tetszett, miért állok olyan munkatársam mellé, akit az osztály kiközösített. Vagy szemet szúrt a segítőkészségem. Kínzó volt látni: csak arra vártak néhányan, hogy belém kössenek.

Egy idő után kezdtem felfedezni a személyes fájdalmakat. Próbáltam elsőként tenni a lépéseket. Felismerem az önkéntes hivatás környezetet tisztító, embereket egyesítő hatását. Hiszen Isten erre hívott és küldött: lelket adni a világnak – a Szeretet Lelkét.

Új fejezet kezdődött: a legellenségesebb kolléganőmmel kölcsönösen próbáltuk elfogadni egymást. Egyre világosabbá vált, hogy a hivatásom

lényege nem látványos akciókban áll, hanem széttöredezett emberi kapcsolatok újraélesztésében. Lassan-lassan már nem menekülni akartam ebből a világból, épphogy érte voltam.

Eleinte nem tudtam határt szabni a főnöki elvárásoknak. A sokszor éjszakába nyúló túlteljesítés alatt egyszer csak beírtam a számítógépbe: Nem bírom tovább. Az ember itt nem fontos! – valahogy így. Azután hetekig betegeskedtem. Akkor az osztályvezetők megtanácskozták, és abba a projektbe jó húsz emberrel többen kerültek. Talán ezen a ponton változott meg valami, mert, ha túlmunka várt, azután a főnököm is bent maradt. Kezdték jobban számításba venni az emberi teherbírási korlátait.

Másfél év után egy új szakterületre kerültem, ahol fél évig egyetlen

Barátnők és munkatársak együtt.

nőként dolgoztam, negyven fiatal-ember között. Új kollégáim számára ez nagy szenzáció volt. Én az előző tapasztalataimból már megtanultam, hogy a szeretetben ennek másodlagos a jelentősége. Emberként próbáltam köztük mozogni, s ha kellett, a kifejezésükre juttatni, szavakkal is. Új környezetem rövid időn belül elhagyta a szokásos kétértelműséget, a csúnya megjegyzéseket. Pár hónap múlva a kölcsönös segítségnyújtás, az egyenes beszéd, a tiszteletteljes magatartás jellemezte kapcsolatainkat. Voltak időnként fájdalmas pillanatok, amikor egy kolléga érzéketlennek bizonyult az „újfajta kultúra” iránt. Ilyenkor naponta el kellett fogadnom a másik gyöngeségét és a saját tehetetlenségemet.

Látva pozitív emberi kapcsolataimat, több szakterület felkért, hogy osztályvezetőként kamatoztassam tudásomat. Amikor elfogadtam az egyiket, újra ábrándozni kezdtem az egység kultúrájáról, ahogyan érvényesíthetem végre a vezető pozícióban. Hamar kiderült, hogy olyan osztály életébe csöppentem, ahol egység a csírájában sem létezett. Részben felszámolásra volt ítélve, és a kölcsönös bizalmatlanság légköre, úgy látszott, megfojtja a még létező emberi érzéseket. Nyomasztott, hogy a szeretetből fakadó lépésekre semmi, emberi logikával pozitívnak mondható válasz nem érkezik. Ebben az időszakban kerültem közelebb Jézus kereszten átélte végző tusájának a misztériumához. Az elsődleges cél már nem az lett, hogy megoldjam a rám nehezedő problémákat, hanem, hogy gyengeségeikkel együtt szeressem és elfogadjam a munkatársaimat. Ráadásul, fájdalmasan fedeztem fel, hogy én sem vagyok mentes a többiekben sokszor elítélt, szeretetet nélkülöző indulatoktól. Végül ez segített elfogadni mások hibáit is. Próbáltam munkatársaim szemével nézni magamra, és vál-

Családi fotóalbum (3)

Rendkívüli utazás
rendkívüli találkozóakkal: Jordániában.

toztatni azon, amit szóvá tettek. Itt jött a fordulat, amitől napról napra elviselhetőbb lett köztünk a kapcsolat. A változásra mások is felfigyeltek, és egy nap azon kaptuk magunkat, hogy a funkcionális igazgató saját irodájából átköltözött, arra hi-

vatkozván, mennyire jó köztünk lenni. Ebből a történetből is igazolva láttam Chiara egy gondolatát, miszerint „nincsen tövis rózsza nélkül”.

– Ezzel indult útjára egy karrier?

– A multi cégeknél, minden munka igen egyszerű részfolyamatokra van lebontva. Új ötletekre, egyéni gondolatokra alig van szükség, sőt, gyakran akadály a globális vállalati működésben, ahol Mongóliától Svájcig ugyanazokat a módszereket próbálják alkalmazni. Másrészt, a főnök meg a beosztott között ott van a természetszerű feszültség. Az a jó vezető, aki egyre több munkát egyre kevesebb emberrel lát el. A felsőbb vezetés és a beosztottak – azaz két tűz között – őrlődik az ember. Ilyenkor a lelkiismeretre, a konfliktusok legjobb jelzőkészülékére érdemes támaszkodni.

Én a váltáson gondolkodtam inkább. Úgy tűnt, Isten nem akar teljesen lekötni a bankvilágban, arra is hív, hogy házasságban éljek tovább.

A legnagyobb meglepetés felmondásom után ért. Ezt a személytelen nagy céget átvették a szép kapcsolatok! Több osztályvezető felajánlotta, bármikor segít, ha mégis visszamennék. És a rengeteg levél, olyan kollégáktól, akiktől nem is álmodtam! Köztük is a kedvencem, amit a fiús csapatból kaptam. Fiatalosan, lazán, csak ennyi:

„Köszí, hogy segítettél nekünk abban, hogy aktakucakból közösséggé váljunk.”

– Anyaként, most az otthon falai közt, hogy találod meg a teljességet?

– Ez is szolgálat, mégpedig 24 órától 24 órára. Beszélgetünk leendő gyermekünkkel, még mielőtt a világra jött. Kész kis embernek tekintetük, aki képes a kapcsolatra. Gügyögésével máris válaszolgat nekünk a pár hetes Villó.

Életemnek egy újabb fejezete kezdődött. Isten most idehívott. Ki tudja, milyen távlatokat nyit meg előttem... ■

NEM VOLT ELVESZTEGETETT IDŐ

Tóth Judit

Barlay Gábor és Aranka hosszú utat jártak be, amíg első gyermekük, Rita megszületett. Kilenc év távlatából emlékeznek vissza...

GÁBOR KEZDI A TÖRTÉNETET: „1997 nyarán házasodtunk össze. Hamar kiderült, hogy gyermekáldásban egyelőre nem reménykedhetünk egészségügyi problémák miatt. Arának nehéz volt ezt elfogadnia, ugyanakkor nem adtuk fel a reményt. Minden nap az imáinkba foglaltuk ezt a szándékot.

Orvostól orvosig jártunk, sokszor és sokféle vizsgálaton estünk át, sajnos eredmény nélkül. Fontosnak tartottuk ezalatt, hogy ne zárkózunk be, hogy problémánk ne befolyásolja a kapcsolatunkat más családokkal. Nem volt könnyű elmenni kirándulni vagy nyaralni azzal a baráti társasággal, ahol már mindenki-

nek volt gyermeke, de segített átlépni ezeken az akadályokon a felénk irányuló szeretet és elfogadás.

Próbáltunk előnyt kovácsolni a nehézségünkéből, és többször vállaltunk gyerekvigyázást más családoknál. Egyéves házasságunk voltunk, amikor váratlanul megkértek minket, hogy két héten keresztül vigyázzunk négy gyerekre, mert a szülők külföldre szeretnének utazni. Hosszas fejtörés után elvállaltuk, és utólag azt mondhatjuk, életre szóló élményt jelentettek ezek a napok.

Mivel a katolikus egyház tanításának megfelelően a lombikbébi-programban nem akartunk részt venni, más eljárást pedig nem ismertünk, elég reménytelennek tűnt,

hogy természetes úton valaha is születhet gyermekünk. Éppen ezért nagy ajándéknak tartjuk, hogy sokak kitartó imájának eredményeképpen eljutottunk egy olyan orvoshoz, aki Magyarországon egyedülként tud természetes úton segíteni a manapság oly gyakori meddőségi problémák kezelésében. Nálunk is bevált eljárása, és házasságkötésünk után öt évvel megszületett első gyermekünk, Rita.”

„Tényleg nem volt könnyű orvostól orvosig menni, órákat várakozni egy-egy vizsgálatra – folytatja Aranka. Ám próbáltam felhasználni az időt, hogy ebben a témában minél jobban tájékozódjak. Azóta is sokan fordulnak hozzám hasonló problé-

Családi fotóalbum

Igino Giordani:

SZERETET- KAPCSOLAT

Az Úr egy olyan új kapcsolatot teremtett a férfi és a nő között, melyet nem lehet megsemmisíteni, nem szabad megsemmisíteni. A nemiséget Isten teremtette: a férfinak szüksége van a nőre, és a nőnek szüksége van a férfira. Ez a szeretettel megteremtett kapcsolat visszatér Isten egyetemes tervébe, aki a család formájára teremtette a világmindenséget.

1976. május

mákkal, és ilyenkor értem csak igazán, hogy miért is kellett nekünk átélni mindezt: így tudunk segíteni most másokat.”

Gábor még ennyit fűz hozzá: „Azóta megszületett második kislányunk, Kinga is. A gyermekek érkezésével teljesen átalakult az életünk: sok szokásunkat, több programunkat át kellett gondolnunk, és nagy részükről le kellett mondanunk. Ez segített abban is, hogy megszokjunk a felesleges dolgokról, és összpontosítsunk csak az igazán fontosakra.

Gyerekek nélkül nagyon nehéz lehet észrevenni, hogy világunk mennyire önző, mennyire csak az egyén kényelmét, kikapcsolódását, szórakozását szolgálja. Ha Rita azt kéri este, hogy játsszak vele, és ez tőlem lemondást igényel, mert esetleg valami más tervem volt éppen, biztos, hogy a közös játék során nemcsak ő, hanem én is gazdagodom. Sokkal többet, mintha. megnéztem volna például egy műsort a tévében”. ■

HISZEL-E A HÁZASSÁGBAN?

Rokonaink és ismerőseink a legkülönbözőbb kapcsolatformákban élnek. Gyermekeink úgy veszik ezt, hogy megkérdőjelezzik a házasság intézményét. Hogyan segíthetünk nekik, hogy világosan lássanak?

L. R.

Válaszomat egy ismerős család tapasztalatával szeretném alátámasztani:

„Esküvőnk után elköltöztünk a szülővárosunkból, de nem szakadtak meg azok a baráti kapcsolatok, amik még gyerekkorunkba nyúlnak vissza. Vanak közöttük együttélő párok, míg mások külön élnek vagy elváltak.

Gyermekeink egészen kicsi koruktól kezdve találkoztak ezekkel az emberekkel, barátkoztak velük, és az együttlét mindig nagy örömet jelentett nekik.

Később egészen pontosan rákérdeztek, hogy miért nem házasodnak meg, miért az élettársukkal, a barátjukkal jönnek el hozzánk. Tulajdonképpen nem igazán értették, hogy vannak, akik nem kötnek házasságot, mégis együttélnek.

Az évek múlásával a többi gyermekünkkel is sokat beszélgettünk ezekről a helyzetekről, és világossá tettük, hogy barátságunk nem jelentheti, hogy egyet is értünk döntéseikkel. Megzavarta őket a tény, hogy ezeket az embereket valamilyenre boldognak látták. A folyamatos – nem mindig zökkenőmentes – párbeszéd velük mégis megvilágította, hogy mi a helyes döntés.

Több alkalommal is lehetőségünk nyílt arra, hogy a dolgok mélyére hatoljunk és megmagyarázzuk, miért olyan fontos a házaspár egysége, amit a különbözőségben találni meg, és a nyitottság az élet továbbadására.

Közben természetesen igyekeztünk keresztényként élni, így hozni a döntéseinket, és tanúságot is tenni létünkkel és szavainkkal.

Egy pillanatra sem tévesztve szem elől barátaink nagyon is különböző élethelyzetét, örömeit és fájdalmait. Igyekeztünk kapcsolatban maradni velük, és mindig tiszteltetben tartani emberi méltóságukat.

Fontos, hogy kihasználjuk az alkalmakat: ahol lakunk, ott érdekeljenek a nehéz körülmények között élő családok, házaspárok sorsa. Így remélhetjük, hogy ők is érdeklődni fognak az iránt, amit mi élünk.”

Letizia Grita Magri

A KITELJESEDÉS ÚTJA A GAZDÁLKODÁSBAN

Fiatal közgazdászok kezdeményezése a Gondolkodjunk Együtt Társaság. Erről beszélgettünk Smohay Ferencsel, Félegyházi-Török Anettel, Losonczy Gézával és Strommer Szonjával.

Sudár Balázs

HOGYAN JÖTT LÉTRE A GET, mi volt az alapgondolata?

Smohay Ferenc: A Gondolkodjunk Együtt Társaságot (röviden GET) Losonczy Gézával és Berényi Lászlóval alapítottuk 2000-ben. Bár ismertük egymást, és korábban is megfordult a fejünkben, mégis az Ifjúsági Világtalálkozón ért be a gondolat, hogy otthon is találkozhatnánk közgazdász érdeklődésű barátainkkal. Kezdtünk együtt ebédelni az egyetemen hetenként, és eközben alakultak ki a konkrétumok.

Meghívtuk néhány barátunkat, akikről tudtuk, hogy keresztények. Nem volt teljesen világos, mi a célunk, csak azt éreztük, hogy Isten valami újat akar rajtunk keresztül. Lépésről lépésre derült ki, merre kell haladnunk.

Losonczy Géza: Egyre világosabb lett, hogy célunk a keresztény közgazdász hivatás felfedezése, közös megélése. Megpróbáljuk együtt felfedezni, hogyan gondolta el Isten a gazdaságot, hogyan kerülhetne közelebb minden ember Őhozzá, így járva a kiteljesedés útján a gazdálkodásban. Ezt le is írtuk a „hitvallásunkban”.

Milyen újdonságot jelent ez közgazdasági szempontból?

Strommer Szonja: Legtöbben (ha nem is mindenki) kisebb-nagyobb cé-

Credo (Hitvallás)

Mi, a Gondolkodjunk Együtt Társaság tagjai hiszünk abban, hogy

1. Az egész világot, tehát a gazdaságot is Isten teremtette, ezért úgy tekintünk rá, mint isteni alkotásra, amiben nekünk is részünk van. Az Ő szemével nézve felfedezhetjük helyes működését és működési elveit, amelynek mintája az Ő Szentháromsági élete, kölcsönös szeretetben, ahol a három személy, identitását megőrizve, a másikat éli, és ezen keresztül egységet alkot.

2. A mi közgazdász hivatásunk is az emberiség szolgálatára van, és ezen a területen úgy szolgálhatunk leginkább, hogy megpróbáljuk Isten szemével nézni a közgazdaságtant és a gazdálkodást.

3. Ezért tanulmányainkban és munkahelyünkön keressük az Istenre irányuló megnyilvánulásokat, hogy ezeket közösbe téve, élve azzal a kegyelemmel, hogy „Ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok köztük” (Mt 18,19-20) megpróbáljuk felfedezni azt, hogy hogyan gondolta el Isten a gazdaságot, hogyan kerülhetne közelebb Hozzá minden ember, így járva a kiteljesedés útján a gazdálkodásban is.

gek alkalmazásában állunk, ahol a főnökeink gyakran nem keresztény emberek. Nekünk ilyen környezetben kell jellé válnunk. Az én életemben egészen hétköznapi dolgokat jelent ez: nem is a szakmaiságon, inkább az emberközpontúságon van a hangsúly. Azt érzem leginkább a küldetésnek, hogy mutassuk meg, és hitessük el az emberekkel: a gazdaság van értük, nem ők a gazdaságért.

S. F.: Szeretnénk megismerni az alapokat, a keresztény közgazdász szakirodalmat. Ezt nem tanítják az egyetemeken (legalábbis Magyarországon), pedig rengeteg fontos gondolatot tartalmaz, amit nem kell „újra feltalálnunk”. Elég csak arra gondolni, hány közgazdász segített az aktuális szociális enciklikákat kidolgozni a pápának (*Rerum novarum*, *Quadragesimo anno* és a *Centesimus annus*). Fontos forrás volt a Rómában 2004-ben megrendezett közösségi gazdasági találkozó, ahol hatan részt vettünk.

Nem szeretnénk új irányzatot feltalálni, viszont újdonság lehet az Isten szemével szemlélt gazdaság, és annak konkrét vetületei: a vállalati felépítés, a főnök-beosztott viszony, a fogyasztás és termelés összefüggései.

Van valamiféle szakmai kapcsolat is köztetek? Mivel foglalkoztok?

L. G.: Néhányan ugyanazon a munkahelyen dolgozunk, és ez komoly megerősítést jelent a mindennapokban. Talán még ennél is fontosabb, hogy olyan emberekkel tudjuk megbeszélni erkölcsi kérdéseinket, nehézségeinket, örömeinket a szakmával és a mindennapi élettel kapcsolatban, akik azonnal megértik, miről van szó.

S. F.: Nagy beszélgetések kerekednek úgy kéthetente, és mindnyájan sokat tanulunk belőlük. Tavaly főként vállalkozással foglalkoztunk, végigvettük a nemrég megjelent *Menedzsment, ha számít a hit* című könyvet, és közben azt kutattuk, hogy milyen lenne egy Isten alapította vállalat.

Idén is szervezünk majd fórumot és keresztény közgazdász konferenciát; többen részt veszünk az Amerikából indult ún. Trinity Forumon, emellett készülünk a Testvériség napjára.

Sikerül a fiatalokat megszólítani ezzel a kezdeményezéssel?

S. Sz.: Egyre több fiatal közgazdászhallgatóval találkozom, akik hozzánk hasonlóan valamilyen valósi háttérrel érkeznek az egyetemre.

A legtöbbször felmerül a kérdés, hogyan tudjuk megjeleníteni a szakmánkban a számunkra igazán fontos értékeket, hogyan válhat a közgazdász munkája valóban hivatássá? Hogyan fedezhető fel ebben az Istentől kapott küldetés?

Persze vannak, akik bár gyakorló keresztények, másképpen vélekednek. Egy ismerősöm például azt mondta, hogy kereszténység és közgazdaságtan, ez egyáltalán nem fér össze, kár is gondolkozni rajta.

Első fórumunkra tavaly más szakmák képviselői is eljöttek. Igyekeztünk olyan témákkal készülni, amelyek közérthetőek, és mindenki számára érdekesek. Ilyen például a vállalat társadalmi felelőssége vagy a tudatos fogyasztás.

Milyennek látjátok a szakma jelenét, és miben reménykedtek a jövőt illetően?

Félegyházi-Török Anett: Szerintem nagyon nehéz, mert a legtöbb helyen még az alapvető emberséget sem tapasztaljuk, nemhogy az emberközpontúságot. Pedig minden vállalat emberek közösségéből áll. Ha megpróbálunk a gyakorlatban személy szerint nyitni az emberek felé, és egyfajta közösségi összetar-

tást kialakítani, akkor már tettünk egy lépést előre. Lehet, hogy ezzel nem tudunk nyomást gyakorolni a nagyvállalatok tulajdonosaira, de a magunk szintjén lehet (sőt kell is) tennünk valamit.

Ugyan nagy szembeszéllel találkozunk, mégis készek vagyunk „felvenni a harcot” a hasonlóan gondolkodókkal együtt. Ez nem feltétlen jelenti az együttes fellépést, hanem azt, hogy a tapasztalatokat, a lehetőségeket megosztjuk, és adott esetben közös az imaháttérünk.

S. Sz.: Saját szakmámban, a tanácsadásban kőkeménynek, küzdelmesnek, és néha értelmetlennek tűnik minden. Nem egyszer az is kérdéses, hogy van-e létjogosultsága, vagy csak mondvacsinált szakma: divat. Most úgy érzem, nem biztos, hogy itt valóban küldetesként tudom megélni a hivatásomat. Sokkal fontosabb a tapasztalatszerzés, a tanulás. Hogy aztán később az itt megszerzett tudással valóban jel lehessenek, „alkossak”.

A GET-tel mi is szeretnénk hozzáadni valamit, hogy a gazdaság, és azon keresztül a világ embersége sebb legyen. Ha mással nem, azzal, hogy próbáljuk a saját ismerőseink körében megmutatni, hogy van másik út. ■

KÖNYVEK KÖZÖTT...

A kőbányai Szent László Gimnázium könyvtárában dolgozó *Antalóczy Ágnes* és *Horváth Viktória* beszél sajátos lehetőségeiről: elsősorban a viselkedésükkel próbálnak hatni a hit szempontjából közömbös terepen.

Hortoványi Emőke

SOK GYEREK JÁR a könyvtárba, és van, aki akkor is maradna, ha már becsöngettek. Ha feltűnik, hogy egy diák nem indul el, a könyvtárosok utánanéznak, megpróbálják kideríteni, miért. Az év vége táján történt egy ilyen eset:

„Beszélgettünk ezzel a túlbuzgó olvasóval, és kiderült, hogy hetek óta lógott, de hazamenni se nagyon volt kedve – mondja Ági. Az osztályfőnököt és az iskolapszichológust is bevonva együtt kerestük a megoldást.”

Van olyan diák, aki szeret beleveszni a számítógépbe, és ilyenkor az a szeretet, ha útnak indítják az osztályterem felé. Egyik alkalommal egy zajos fiúcsapat lövöldözős játékot játszott, és visszaélt az internethasználattal is.

„Nem tudtam, mit tegyek, és bevallom, ettől nagyon ideges lettem – emlékezik erre az esetre Viki, a könyvtár vezetője. Jó, hogy különböző adottságaink vannak, mert Ági, mint gyakorló anya, könnyedebb volt, beszélgetni kezdett velük. A lehangosabbtól például megkérdezte a nevét. Aztán, hamarosan felköszöntöttük őt a neve napján.” Ez megfordította a hangulatot.

A könyvtárosi teendők közül Viki szívesen választja a rendezgetés munkáját. Eközben nemrég észrevett egy lányt: láthatóan bántotta

valami, és a külső megjelenése is nyugtalanító volt. „Hívtam hát, hogy segítsen. Erre feloldódott: beszélt magáról, és a családi körülményeiről. Az ilyen helyzetek alkalmat kínálnak a kapcsolatra. Sokan, akiket sikerült személyesen megszólítani, visszajárnak hozzánk évek múlva is.”

Az előtér folyosóján plakátkiállítás nyílt: *Hogyan képzelem el a XXI. század iskolai könyvtárát?* címmel.

Szt. László Gimnázium archívumból (3)

A plakátkiállítás díjnyertes képe.

Művészi vagy bravúros adottságokról, máskor mély tapasztalatról árulkodnak ezek a munkák.

Évek óta könyvbörze is működik a gimnáziumban: bárki behozhatja a könyveit, bárki vihet a kínálatból. Az olvasás becsületét, a könyv el-

sőbbségét erősítik ezek az alkalmak. A karácsonyi könyvvásár összegével aztán az iskola megajándékozik egy családot vagy intézményt a kerületben.

„Jönnek hozzánk a tanáriból, az irodából, a portáról is. Kölcsönöznek vagy vásárolnak. Szeretnek itt lenni. Reméljük, azért, mert valamit át tudunk adni a kettőnk kapcsolattól. Mert elsősorban egymásra kell figyelniük. Még olyan áron is, hogy valamit el kell veszítenünk a magunk elképzeléseiből. Az ilyen ürességből azután valami több, valami jobb jön elő: a mi egységünk. Ezen múlik a könyvtár hangulata”.

Viki a szakma magas szintű ismeretét hangsúlyozza: „A kommunikációs technika rohamosan változik, tudnunk kell a legújabb eszközökkel is bánni. A továbbképzések nemcsak fejtágítók, mert alkalunk van találkozni a többi könyvtárossal, néha egészen elszigetelt emberekkel, akiknek egyedül kell megoldaniuk a hármas feladatkört: az emberekre irányuló munkát, a feldolgozást és a fejlesztést. Ezért

kezdeményeztünk egy *könyvtárostalálkozót* a kerületben. Minden igyekezetünkkel baráti légkört akartunk teremteni. Tanulni a másiktól: a munkájából, a bevált módszereiből, szükség van erre. Tudni egymás igényeiről és lehetőségeiről (duplumok,

katalógus, technikák). Az adás kultúráját mi ezen az úton kínálhatjuk fel, így akarjuk terjeszteni, ezáltal fogjuk megtapasztalni.”

Agi a kamaszokról beszél. Tudniuk kell, sőt érezniük, hogy ők személy szerint is fontosak a könyvtárosoknak. „Ilyenkor boldogok vagyunk. Ugyanúgy akkor is, ha az iskolánkban dolgozók közül bárki bejőhet időnként felfrissülni ide. A siker nemcsak az elvégzett munkánk. Jelzi azt is, ahogy egymást kölcsönösen elfogadjuk.”

Élénken jönnek-mennek a diákok a tanítás után is, péntek délután. Záróra rég elmúlt, de ott még a könyvtáros. Amikor indulna, az igazgató felajánlja, hogy ő marad a két könyvekkal körülbástyázott fiatal kedvéért. ■

Internetről mindenkinek (3.)

Az előző részben röviden az eszközökről volt szó, amelyekkel a világhálóra kapcsolódhatunk. Most lássuk a honlapok néhány alapvető fajtáját.

Ilyenek: 1. az ún. lexikális információk, 2. a „statikus” tartalmú oldalak, 3. az „interaktív” (felhasználó által vezérelt) honlapok, végül 4. a tartalomszolgáltatói megjelenések.

A LEXIKÁLIS INFORMÁCIÓK lapjait egyszer elkészítik, és azok a továbbiakban állandóan az internet hatalmas adattárházának alapját jelentik. Ezen oldalak általában leíró tartalmúak, pl. könyv formájában hozzáférhető információk elektronikus változata. Ilyen a Biblia a www.kereszteny.hu/biblia oldalon.

A STATIKUS TARTALMÚ OLDALAK az előbbihez hasonlóak, de különböző rendszerességgel frissítik őket, érdekes ezért újra meg újra visszatérni rájuk. Ilyen a Magyar Katolikus egy-

ház honlapja a www.katolikus.hu címen vagy a Fokoláre Mozgalom oldala a www.fokolare.hu azonosítóval. Ugyanebbe a kategóriába sorolhatóak be az interneten olvasható újságok is. Ezek általában a nyomtatott lapok elektronikus változatai. Van ilyen formája az Új Ember című közismert katolikus újságnak is a <http://ujember.katolikus.hu> elérhetőséggel, de több napilap, ill. hetilap is megtalálható a világhálón. Néhány újság erősítendő az előfizetői táborát, az elektronikus tartalom „becsesebb” részét csak előfizetői számára teszi hozzáférhetővé.

INTERAKTÍV OLDALAKNAK azokat nevezzük, ahol a felhasználó is beleszólhat, alakíthatja az oldal tartalmát.

Sok honlap kínál, a különböző programokhoz (pl. szövegszerkesz-

tókhöz) hasonlatos egyéni beállítási („testreszabási”) lehetőséget. Ha élünk vele, a következő belépéskor már otthonosan fogjuk érezni magunkat az oldalon, és egy nekünk szimpatikus elrendezésben, a számunkra fontos tartalom fogad majd itt bennünket.

Másik alapvető kategória a fórumok oldalai, vagy a felhasználók által beküldött képeket tartalmazó oldalak. Az internet magyar római katolikus „plébániájának” lelőhelyét a www.plebania.net címen találhatjuk.

További fontos interaktív alkalmazás a keresések különleges fajtája, aminek segítségével, pl. telefonkönyvekben, vasúti menetrendben vagy szótárakban találhatjuk meg gyorsan és egyszerűen a naprakész információkat.

Az internetre talán a legjellemzőbbek a TARTALOMSZOLGÁLTATÓK HONLAPJAI. Ezeknek általában csak internetes megjelenésük van. A friss információk mellett fórumokon keresztül teret adnak az olvasói véleményeknek; hírleveleken keresztül újdonságaikról tájékoztatják regisztrált felhasználóikat. A regisztrálás általában ingyenes, és csak egy e-mail cím kell hozzá. Ilyen oldal a magyar Római Katolikus Egyház hivatalos „hírügynökségének” elektronikus kiadványa a www.magyarurir.hu címen, vagy a „Keresztény Közeleti Akadémia” Alapítvány oldala a www.kkaa.hu elérhetőséggel. A világi oldalak közül idesorolhatjuk a www.origo.hu vagy a www.internetto.hu és más oldalakat.

Ezek persze csak például szolgálnak. Ha egy régebben böngésző barátainkat megkérdezzük, ők biztos más oldalakat fognak említeni, de nem is ez a lényeg. Fontos, hogy megismerjük a világháló nyújtotta lehetőségeket, és tudjunk okosan élni is velük.

Romhányi László

A kérdéseket, leveleket a következő címekre várjuk: ujvaros@fokolare.hu laci_romhanyi@yahoo.com

A szexualitás csapdájában

Az ezredfordulós becslések szerint vannak olyan európai országok, ahol a felnőtt férfiak mintegy 70 százaléka folyamodik különféle pornográf anyagokhoz. Hazánkban is egyre több a szexbolt, és egyre inkább jellemző a számítógépes internet-szexbe menekülés. Mivel magyarázható az általános örület? Pasquale Ionata pszichológus írásából idézünk.

A pornográfia terjedése nemcsak a szexszel szemben az AIDS miatt kialakult félelmekkel magyarázható. A modern társadalom általános zavarait leplezi, amelyben a szexuális szabadoság (nem szabadság!) áruvá silányította a szexet.

Mára a pornográfia – úgy tűnik – teljesen „normális” dologgá vált, olyan jelenség, amely minden életkort érint, beleértve még az időseket is. Egyértelmű, hogy a férfiak gyengeségét akarja kihasználni; vannak azonban, akik úgy tartják, hogy hasznos, nemhogy ártalmas. Ezzel szemben igenis kártékony, bizonyos esetekben veszélyes is!

Ahol minden a legapróbb részletekbe menően bemutatásra kerül, ott szerelemről, szeretetről szó sem lehet, és aki ezt az „előadást” nézi, az valójában kukkol. A szeretkezés csupán testmozgás, és az élvezetet –

mind a női, mind a férfi „színészek” – csupán tettetik.

A pornográfia a szexualitás csapdája, mert szokássá válhat, és sajnos azzá is válik sok egyedülálló és nem egyedülálló férfinál, olyannyira, hogy valódi elmebetegség, az úgynevezett „szexuális kényszerbetegség” is kialakulhat belőle. Ilyenkor hozzászokás és függőség jön létre, hasonlóan a drogokhoz, az alkoholistákhoz, a dohányfüggőkhöz stb. A pornográfia a férfiak kóros kíváncsiságát használja ki, és teljesen tönkreteszi a szexuális képzelőerőt azáltal, hogy mindent megmutat. Ha túlzásba viszik, már nem tudnak neki ellenállni.

Ez tehát az a csapda, amelybe a legsérülékenyebb, a pszichológiailag leggyengébb, a komplexusoktól leginkább szenvedő férfiak kerülnek, akik itt elveszítik az önuralmukat. Ha ez százalékosan ritka is, a következményei mégis súlyosak lehetnek. Amit minden férfinak tudnia kell: a pornográfia a várttal ellentétes hatást érhet el.

Nem szabad hagyni, hogy becsapjanak a már a tévét is hihetetlen módon elárasztó reklámok és filmek, hogy kihasználjanak bárkit is – ez, remélem, a napnál világosabb. A szexualitásnak máshol van helye az életünkben! Arra kell törekedni, hogy valóban a szeretet legyen a fontos, valamint az önmagunk és a mások iránti tisztelet. Csak akkor hódíthatjuk vissza az ember már-már feledésbe merült méltóságát. Ehhez viszont helyes szexuális nevelésre van szükség, ami valójában nem más, mint a szeretetre nevelés. A szeretkezésnek nincs értelme a szeretet nélkül. Szomorúan látni gyakran, hogy nem világos, mit is kell valójában szereteten érteni: azt tanítják manapság a fiataloknak, hogy a saját élvezetükre koncentráljanak elsősorban. Következésképpen egész életük ennek elérése körül forog. Pedig, hogy is tudna szeretni az, aki elsősorban önmagára gondol? És hogyan volna képes a szeretet befogadására az ilyen ember? Nagyon fontos a fiatalok tudomására hozni: az a szeretet, ha boldoggá tesszük, akit szeretünk... ■

Orvosi Nobel-díj

Két ausztrál orvos, *Barry J. Marshall* orvosbiológus, és *Robin Warren* kutató patológus, szövettanász kapta az orvosi Nobel-díjat, 2005-ben. A *Helicobacter pylori* baktérium felfedezéséért ítelték nekik a díjat, ami a gyomorhurutos és gyomorfekélyes betegségeknek a kialakulását idézi elő. Talán a jövőben arra is fény derül majd, hogy ez az alattomos baktérium-e a kiváltója számtalan más krónikus betegségnek, daganatnak, reumatikus megbetegedésnek és a szklerózisnak.

A felfedezés forradalmi változást hozott e terület dogmává merevedett világába, a szívós munkának köszönhetően, valamint a klinikai gyakorlatban elterjedt két újabb technológiának: az üvegszálas gyomortükrözésnek és az elektronmikroszkóp-nak – amint ez meg tudható a díjazás indoklásából.

Alig néhány éve a gyomorfekélyt még a stressz okozta túlzott savtermelésnek tulajdonították. A *Helicobacter pylori* baktérium 1982-es felfedezését követően hamarosan sikerült bebizonyítani, hogy itt valójában egy baktériumról van szó, a gyomorfekélyt ez váltja ki. A gyomornyálkahártyában támadó és dugóhúzóra emlékeztető *Helicobacter* megfigyelése során Warren arra a meggyőződésre jutott, hogy az nem a savtúlterhelés miatt megbetegedett gyomor-sejtekre telepedett rá, hanem maga a betegség kiváltója. A később önkéntesen végzett kísérletek megállapították, hogy ez a baktérium okozza a gyomorfekélyek kilencven százalékát, a gyomorhurutoknak pedig több mint a nyolcvan százalékát.

Warren volt az első, aki itt összefüggést gyanított: a *Helicobacter pylori* baktérium és a gyomorfekély között. A gyomorfekélyes betegek biopsziás vizsgálata alkalmával baktériumkolóniákat talált a gyomor alsó felében, és a gyulladás tüneteit különösen ott tapasztalta, ahol a baktériumok is jelen voltak. E megfigyelések után Warren és Marshall – mikrobiológus munkatársaik segítségével – elsajátította a baktériumok kísérleti kitenyésztéséhez és megfigyeléséhez szükséges technikát.

Felfedezésüknek köszönhetően a gyomorfekély ma már nem krónikus, gyógyíthatatlan kór, mert rövid ciklusos antibiotikum-kezeléssel és a savtermelés leállításával meggyógyítható. Néhány évvel ezelőtt még sebészi beavatkozások sem tudták megmenteni sok beteg életét, például a gyomordaganatok esetében; de a teljes egészséget visszaállítani végképpen nem tudták.

A díjátadáson a két orvos elmondta, hogy még néhány nemzedék, és ez a mikroorganizmus felszámolásra kerülhet a nyugati világban. Továbbra is komoly problémát jelent azonban a *Helicobacter pylori* baktérium a fejlődő országokban. „Értük folytatjuk tovább a munkát” – jelentette ki beszéde végén Warren és Marshall.

Amennyire igaz, hogy az orvostudomány eme új felfedezését a modern technológiák tették lehetővé, legalább akkora szerepe volt benne a feltalálók emberi hozzáállásának. Kutatásaikat például csak akkor tették közzé, amikor a minden kétséget kizáró eredmények birtokában voltak. Jól tudták ugyanis, hogy az orvostársadalom részéről komoly kritikával fogadják majd ezt a felfedezést. Hiszen az a régen és mélyen meggyökeresedett általános meggyőződés, hogy a gyomorfekély

kiváltója a modern élet okozta stressz, addig megdönthetetlennek látszott. Egy másik tény, hogy éveken keresztül minden külön anyagi támogatás nélkül végezték töretlenül hétköznapi rendes munkájukat.

Nobel-díjuk ellenére sem akarnak mindenáron neves kutatóintézetekbe jutni, vagy reflektorfénybe kerülni. Azt bizonyítják, hogy rendkívüli tudományos felfedezésekre gyakorló orvos-

ként is lehetséges szert tenni, ha az ember nyitva tartja a szemét, és kíváncsian keresi a betegségek kiváltó okát.

A díj odaítélése a kétezer évvel ezelőtt élt orvos, Hippokratész szavait juttatja eszünkbe: Sokminden felfedeztek már, és várható sok felfedezés még, ha a különleges képességekkel rendelkező ember tovább folytatja a kutatást, birtokában a korábbi ismereteknek. Ez a szépsége és a korlátja is a tudományos kutatásnak.

Nem léteznek megdönthetetlen tételek, meghaladva őket egyre jobban meg fogjuk ismerni a titkait az oly csodálatos és összetett természetnek.

Marhall és Warren példáját, reméljük, még sokan fogják követni.

Andrea F. Luciani

SYDNEY 2008

A Szentlélek lesz a főszereplője Köln után a XXIII. Ifjúsági Világtalálkozóknak, amit 2008 júliusában rendeznek meg az ausztráliai Sydneyben.

„Megkapjátok a Szentlélek rátok leszálló erejét, és tanúim lesztek” (ApCsel 1,8). Ezt a mottót választotta XVI. Benedek pápa, amit hagyományosan vi-

WYDMEDIA

rágvasárnap fejt ki részletesen a fiataloknak szóló üzenetében.

Salvatore Martinez, a Karizmatikus Megújulás olaszországi koordinátora szerint a választott téma „nagyon szorosan kapcsolódik a kölni találkozóhoz, mert az Eukarisztia a Szentlélek legnagyobb csodája... látható test, valós személy, aki azért jön, hogy bátorságot öntsön belénk”.

LIBÉRIA ÚJ ELNÖKNŐJE

Elnöki funkciót tölt be az első nő, Helen Johnson Sirleaf személyében az afrikai országban. A helyi lakosság által közkedvelt, és csak „Grandma Helen”, magyarul „Helen nagymami” néven emlegetett elnök

asszony az USA-ban tanult közgazdaságtant, és külföldön is elismerést vívott ki magának egy nemzetközi bank elnökhelyetteseként. Beiktatásán, Monroviában Libéria fővárosában, megjelent többek között Laura Bush és Condoleezza Rice asszony, hogy ezzel is kifejezze a Fehér Ház nagyrabecsülését az afrikai nők politikai elkötelezettsége iránt.

DÍSZDOKTORI A BILLINGS- MÓDSZERÉRT

November végén díszdoktori címet kapott John Billings és felesége, Evelyn Thomas egy római egyetemen. Az ausztrál házaspár természetes születésszabályozási módszert dolgozott ki, amelyet ma már az egész világon alkalmaznak. A módszer a menstruációs ciklus egyszerű megfigyelésén és az ún. „termékenységi ablak” felismerésén alapul. Az orvos házaspár által tanulmányozott módszer, ami róluk kapta a nevét, a természetes születésszabályozás mellett alapvetően fontosnak bizonyult a meddőség leküzdésében is. A Billings-módszer ugyanakkor felbecsülhetetlen mó-

don elősegítette az élet tiszteletét, valamint a nők méltóságának a védelmét is, főként a magas születési aránnyal rendelkező országokban. (VR)

A SOKGYERMEKES CSALÁDOK ELSZEGÉNYEDÉSE

Még soha nem fenyegetett ennyi családot a szegénység, egy francia karitász szervezet véleménye szerint. Különösen fenyegetett helyzetben vannak az egyedülálló anyák és a munkanélküliek, a nekik folyósított segélyek lejárta után.

A családok anyagi nehézségeinek legfőbb oka a munkanélküliség és a szegénység.

A gyermeküket egyedül nevelő anyák 78%-ának nincs esélye, hogy állást találjon, a munkahellyel rendelkezőknek a fele pedig rosszul fizetett állást tölt be. A támogatásért folyamodó anyukák fele kizárólag segélyekből tudja fenntartani magát.

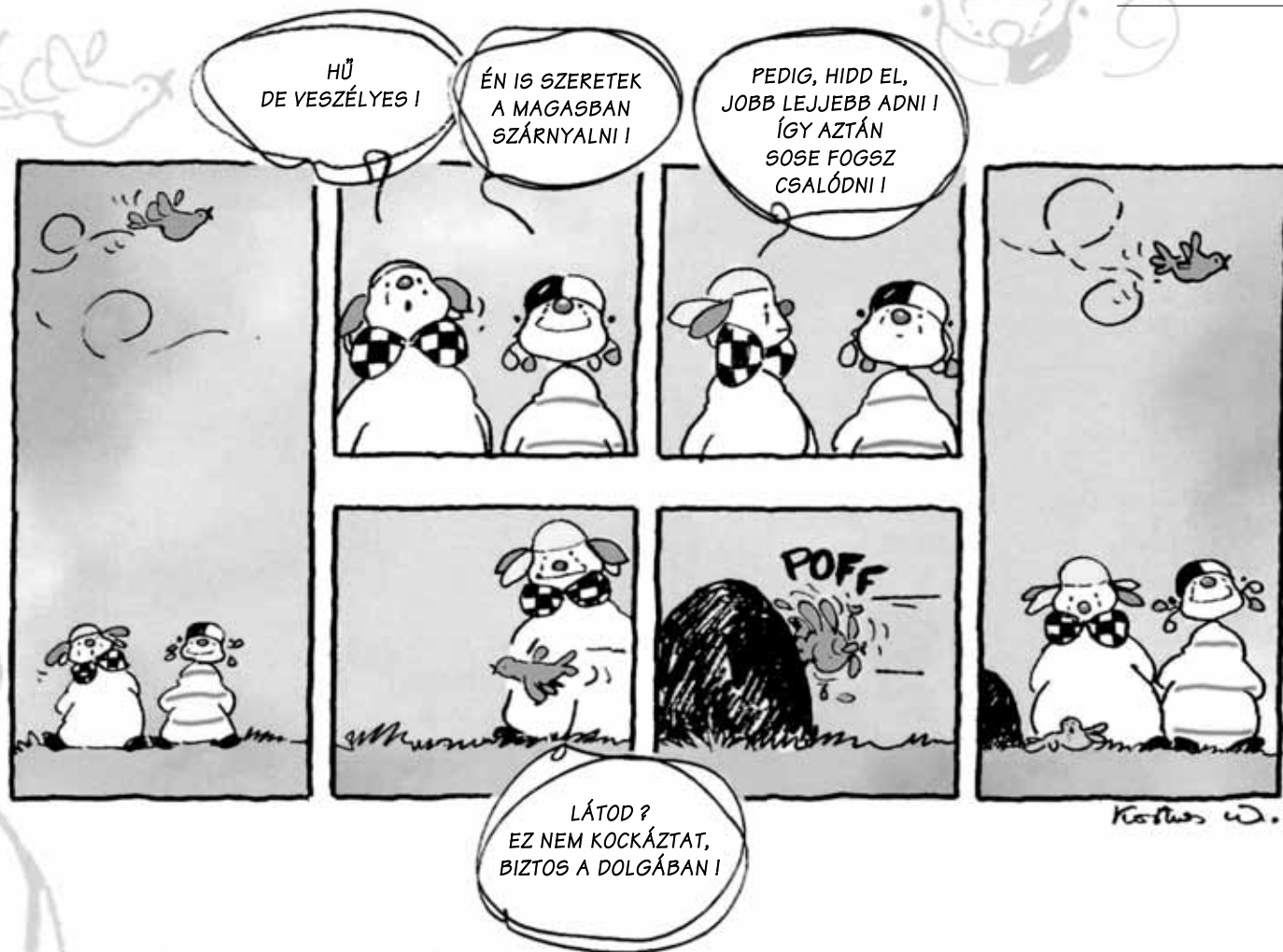
A sokgyerekes családokban, ahol kénytelenek a karitáshoz fordulni, a szülők több mint fele már régóta munkanélküli. Mindezt, a kormányok részéről igazságosabb családpolitika folytatására lenne szükség, és a családok támogatási rendszerét új pénzügyi alapokra kellene helyezni. (MK)

ELISMERÉS XII. PIUSZ PÁPÁNAK

„Igaz a nemzetek között” címet kérte XII. Piusz pápa részére a zsidóknak nyújtott segítsége elismeréseként a II. világháború

idején, David Dalin amerikai rabbi, történész és politológus, egy nemrég kiadott könyvében. Rámutat arra is, hogyan védtek meg a zsidókat az igazságtalanságoktól és az üldözésektől a történelem során a pápák. A könyv, melynek címe „A Hitler-korszak pápájának mítosza”, számos történetet mond el arról, ahogyan Pacelli pápa zsidókat mentett meg a náci kivégzésektől. A XX. századból leginkább XV. Benedek pápára emlékeztet, aki kiadott egy – a fiatal Pacelli által szerkesztett – elítélő nyilatkozatot az antiszemitizmussal kapcsolatban, majd XI. Piuszra, akinek rabbi volt a hébertanára, és aki azt mondta: „Szellemileg mind szemiták vagyunk”. Felhívja a figyelmet XXIII. Jánosra és VI. Pálra is, akik Pacelli tevékeny társai voltak a zsidók megmentésében. Majd megemlékezik II. János Pálról, aki meglátogatta a római zsinagógát, és imádkozott a siratófalnál, a pápák közül elsőként. Végül XVI. Benedekről, és a kölni zsinagógában tett látogatásáról beszél. (ZENIT)

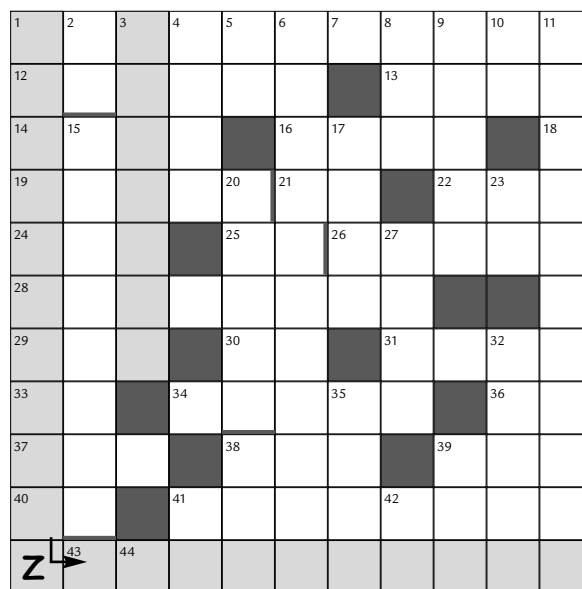

KERESZTREJTVÉNY

Beküldendő Szent Ágoston teljes mondása: „A szőlőskertben... függőleges 1. és a hozzátartozó vízszintes, és a függőleges 3.”

Vízszintes: 1. Képtelenség. 12. Rétre. 13. Ritka férfinév. 14. Káin testvére. 16. Pénz eszperantóul. 18. A sugár jele. 19. Szűrő fegyver. 21. Létezik. 22. Összevissza sor (!). 24. Francia számár. 25. Néma lón (!). 26. Ütődött, hóbortos. 28. Ráhull. 29. Végtelen mise (!). 30. Makk közepe (!). 31. Határtalan fészek (!). 33. A legnagyobb magyar elbeszélő monogramja. 34. Összekeveredett totem (!). 36. 2/3 orr! 37. Szélhárfa. 38. Állami bevétel. 39. Herélt kos. 40. Páros csőd (!). 41. Felső tagozatos lesz: ... megy.

Függőleges: 2. Szobába. 4. Éretlen gyümölcs színe. 5. Az, aki parancsol. 6. Bizakodók. 7. Németország autójele. 8. Anyagi részecske. 9. Összekevert sportfogadás (!). 10. Keresztül. 11. Végzetesen, elkerülhetetlenül. 15. Viselkedés valakivel vagy valamivel. 17. Bontó. 20. Álomba ringat. 23. Sír. 27. Lelkész hirdeti. 32. Film főszereplője: ...a görög. 35. Divat. 38. Fordított női becenév. 39. Ü. K. V. 41. Megszólítás. 42. Félig isis. 43. Tonna. 44. Kendővég (!).

Előző havi keresztrejtvényünk megfejtése Janes Barrie mondása.

„Akik mások életébe napfényt visznek, annak melegéből maguk is részesülnek.”

Egidio Santanché:
Gyermekeink ismeretlen világa

Egy gyermekorvos-pszichológus több évtizedes tapasztalata a gyermekneveléssel kapcsolatban. Milyen a határozott, de kizárólag a szeretetre épülő nevelési eszmény. Ára: 600 Ft

Anna Maria Zanzucchi:
Az anyaság nehéz művészete

Nevelési kérdések és a gyermekekkel megélt tapasztalatok. Egy ötgyermekes édesanya kapcsolata gyermekeivel születésüktől 13-14 éves korukig. Ára: 600 Ft

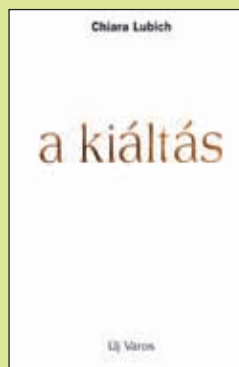
**Kormányos Krisztina–
Prokopp Katalin:**
Családi album

A családi élet legkülönbözőbb pillanatairól szól ez a kötet. Mi a közös ezeknek a családoknak az életében? A szeretet, amely egyedül képes a család tagjait összekötni, amely kiárad a családból. Ára: 1200 Ft

Dominique Fily:
Ha szorít a karikagyűrű

Történetek a házasság első éveiről. Ára: 600 Ft

Chiara Lubich:
A kiáltás

A szerző eddigi életművének megkoronázása, „himnusz, az öröm és a hála éneke, szerelmi vallomás” a keresztfeszített és elhagyott Jézusnak, találkozás a fájdalom titkával. Ára: 1200 Ft

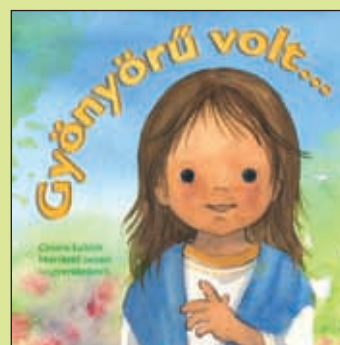
Chiara Lubich: Új úton

A Fokoláre Mozgalom alapítója tanulmányában sorra veszi az egység lelkiségének alappontjait és annak különböző aspektusait, kiemelve az újdonságot az eddigi, elsősorban individuális lelkiségekhez képest. Ára: 1200 Ft

Ezio Aceti–Alberta Rotteglia:
Nem a gólya hozza!

Hogyan beszéljünk gyermekeinknek a születés titkairól, a szexualitás alapvető kérdéseiről? Ára: 500 Ft

Chiara Lubich: Gyönyörű volt

Mária a példakép, a legkisebbek számára is. Chiara válasza és a gyerekek tapasztalatai tanúskodnak erről. Ára: 900 Ft